

KRISLAI

Kur Jiešot Nesamonių?
Vistiek Laukia Hitlerio Per-
galės. ✓
O Kas Jiems Galvoje?
P. Zadeikis Prašo Aukų.
Rašo A. Bimba

Pasiskaitkite:
"Sovietų Rusijoje žmonės
nevalgo sviesto—nes jo nėra..."

"Sovietų industrija visai su-
smukusi, be tinkamų įrankių ir
be inžinierių."

"Sovietų Rusijoje žmonės
vaikšto basi, o kas turi čėver-
kus, tai pasidalina jais su ki-
tais."

Ar žinote kokioj gaziotoj
šitos nesamonių rašomos?
Grigaičio "Naujienose," žino-
ma.

Chicago "Drauge" gruodį
16 d. skaitome, kad vokiečių
užimose Lenkijos dalyse
"šiaučia didžiausias skurdas,
beveik badas, lenkų tautos
žmonių niekinimas ir, be to,
jūzūps tikėjimo persekioji-
mas."

Ir dar toliau: "Labai daug
bažnyčių uždaryta. Tos baž-
nyčios, kurios dar nėra uždā-
rytos, sekmadeniais tegali bū-
ti atdaros tik dvi valandas."
Be to, "šimtai lenkų kunigų ir
vienolių uždaryta koncentra-
cijos stovyklose, kalėjimuose
arba jau mirę."

Baisi, labai baisi lenkų tau-
tos padėtis.

Betgi kaip tik tokios padė-
ties "Draugas" ir kunigai
trokšta mūsų tautai, Lietuvai.
Jie juk pyksta ir barasi, kad
Raudonoji Armija pastojio ke-
lią vokiečiams užimti Lietuvą.
Klerikalai, kurie bėgo iš Lie-
tuvos, spruko pas tą Hitlerį
Berlynan. Ir dabar čia klerika-
lai renka aukas ir siunčia
Berlynan.

Be to, visa to bendrojo
fronto (klerikalu, tautininkų
ir socialistų) orientacija yra i
Vokietiją. Girdi, Hitleris su-
mūšęs Angliją atsikreips prieš
Sovietus ir juos išvys iš Lietu-
vos.

"Naujienos" (gr. 19 d.)
garsiai klausia: "O kas Mas-
kvai galvoj, kokį prezidentą
rinka Suomija? Kaip atrodytu,
jeigu, sakysime, Jungtinių
Valstijų valdžia imtų šitokius
patarimus davinėti Maskvai.
Ji priimtų tai, kaip įžeidimą."
Žinoma, kad Sovietų Sąjun-
gai labai galvoje, kas vairuos
Suomijos valstybės vairą, nes
nuo to priklausys tų dviejų ša-
lių santykiai. Ir tiktai visiškas
politinis nemokša gali už tai
Sovietus barti.

O kaip su Jungtinėmis Vals-
tijomis, ar joms ne galvoje,
kas kitur dedasi? O kodėl
Amerikos valdžia ne tik patari-
mus duoda Vokietijai atsik-
ratyti Hitlerio, bet dar bilio-
nus dolerių leidžia rėmimui
Anglijos, kad ji Vokietiją su-
muštų?

Arba paimkime tą pačią
Maskvą. O kaip anais metais,
po 1917 metų revoliucijos, ar
Amerika nedavė patarimo, kas
turi valdyti tą didelį kraštą?
Ar Amerikos armija nebuvo
pasijusta Sibiran kariauti prieš
Sovietus? Ar Amerika nerū-
mė Kolčako, Denikino ir kitų?
Ar Bachmetjevas nebuvo il-
gus metus laikomas Rusijos
atstovu Washingtone?

Arba paimkime Pabaltijos
kraštus. Ar Jungtinių Vals-
tijų valdžia ne galvoje, kas ten
valdo? Kodėl ta valdžia Sme-
tonos agentus tebeskaito Lie-
tuvos atstovais, nors jie se-
niai jokios Lietuvos nebeat-
stovauja?

Tai matote, kaip dalykai
stovi.

Tose pačiose "Naujienose"
Smetonos agentas P. Zadeikis
šaukia: "Šiuomi kreipijosi i
tikybinės, kultūrinės ir bizniš-
kas organizacijas, į susivieni-
jimus, draugijas ir klubus,
kad paragintumėte savo na-

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Lai-
svės" skaitytojų gaut
norą po vieną naują
skaitytoją savo dien-
raščiui.

No. 301 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gruodžio (December) 23, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

Vokiečiai Prašo Lau- kan Amerikos At- stovus iš Paryžiaus

Berlin. — Vokietijos už-
sienių ministerijos atstovas
šeštadienį pareiškė, kad Vo-
kietijai darosi jau "nepa-
kenciamas badymas, provo-
kaciniai išsišokimai ir dva-
sinis užpuolimas" iš Jung-
tinių Valstijų pusės.

ISVOGTI PLANAI NAU- JAUSIŲ AMERIKOS KARO LAIVŲ (?)

Schenectady, N. Y. — Kai
N. Y. laivastatyklų korp-
oracijos inžinierius Russel
Keefeer iš Camdeno, N. J.,
valgė ir kalbėjosi su valdiš-
kais karo pramonės virši-
ninkais River View Viešbu-
tyje, kažkas išvogė iš jo au-
tomobilio planus visokių
naujausių Amerikos ir An-
glijos karinių laivų, kurie
turi būti pastatyti iki 1947
metų,—kaip kad praneša
New Syndicate žinių agen-
tūra. Vagis pačiupeis ir pla-
nus naujų karinių Ameri-
kos švyturių.

Camden, N. J. — Virši-
ninkai N. Y. laivastatyklų
sako dar nieko nežina apie
karinių laivų planus, ku-
riuos turėjęs inžinierius
Russell Keefeer. Jie nurodė,
jog ši laivų statymo korp-
oracija samdo šešis šimtus
inžinierių.

Gene Tunney Pakeltas i Laivyno Oficierius

Washington. — Amerikos
laivyno ministerija paskyrė
buvusį kumštinių Gene
Tunney į atsarginius karo
laivyno leitenantus koman-
dierius. Jis tarnaus kaip
sportų vadas.

Kumščiausias Tunney yra
pelnes daugiau negu milio-
nus dolerių.

Paskui jis vedė turtuolę
su keliasdešimt milijonų do-
lerių.

Užsakyta Amerikai Prope- rių už 63 Milionus

Washington. — Vyriausy-
bė užsisakė keliose kompa-
nijose pagamintų už 63 mi-
lionus dolerių daugius prope-
lerių (varomųjų sparnė-
lių) kariniams Amerikos
orlaiviams.

rius atnešti asmenišką auką,
nors mažytę."

Zadeikis ir jo kolegos nebe-
gauna iš Kauno algos. Blogai,
ratavokite!

O j darba, jūs, besarmatiški
zladiejai. Prakitau savo užsi-
dirbkite duoną, tai žinosite,
ką reiškia darbininko gyvenim-
as.

Beje, "N." sakosi netarnau-
jančios smetonininkams. O ką
reiškia talpinimas tokių sme-
tonininkų atsišaukimų?

Vokiečių valdžia pareika-
lavo, kad Amerika atsimtu-
tris savo-atstovybės (amba-
sados) narius iš Paryžiaus.
Sako, kad jie, būdami vo-
kaciniai išsišokimai ir dva-
sinis užpuolimas" iš Jung-
tinių Valstijų pusės.

Amerikos atstovybė Pa- ryžiuje per daugelį mėne- sių laikė ir slėpė savo patal- poje Paryžiuje vieną karinį Anglijos šnipą, kaip tvirtina vokiečių vyriausybė. Jie pagaliau suėmė tą anglų šnipą, kada jis kartą išėjo iš Amerikos atstovybės rū- mų, ir jis tuomet prisipaži- nė, jog ten būdamas veikęs kaipo Anglijos agentas.

Persergėjimas Amerikai Prieš Vokiečių ir Italų Laivų Pervedimą Anglam

Užsieninė Vokietijos mi-
nisterija įspėjo Jungtines
Valstijas, kad jos nedrįstų
perleisti Anglijai prekinius-
keleivinius Vokietijos ir Ita-
lijos laivus stovinčius Ame-
rikos prieklaukose, kaip kad
prašė anglų laivinkystės
ministeris Ronald Cross.

Tas Anglijos ministeris
kreipėsi į Jungtinių Vals-
tijų vyriausybę apsvarstyt,
kokiu būdu Amerika galėtų
pervesti Anglijai visus sto-
vinčius Amerikos uostuose
laivus vokiečių ir italų ir tų
kraštų, kuriuos Vokietija
užkariavo. O amerikinėse
prieklaukose tų laivų esą iki
700 tūkstančių tonų įtalpos.

Vokiečių užsieninės mi-
nisterijos atstovas dėl to už-
reiškė:
"Cross parodė, kad An-
glijai reikalauja, idant Ame-
rika tuomi (laivų pervedi-
mu Anglijai) padarytų kari-
šką veiksmą, kuris galima
pavadint tikrai parama An-
glijai."

Vokietijos kantrybė galų
gale išsibaigianti ir ji turė-
sianti ką nors daryt, kad
Amerika taip kariniai remia
Angliją prieš Vokietiją, sak-
k minimas vokiečių minist-
terijos atstovas; turėsią dėl
to nutukti ir (diplomatiniai)
ryšiai su Jungtinėmis
Valstijomis, jeigu jos nesili-
aus taip rėmusios Angliją.

JAPONIJA KARIAUTU IŠVIEN SU VOKIETIJA PRIEŠ AMERIKA

Vokietijos laikraščiai per-
sergėjo Amerika, kad jeigu
"bet kuri kita šalis užpultų
Vokietiją, Italiją ar Japoni-
ją, tai visos trys kariautų
prieš tą šalį."

AMERIKOS VALDŽIA "SUPRANTA, BET NEBJO."

Washington. — Jungtinių
Valstijų vyriausybė "labai
ramiai" žiūri į grasinantį
Vokietijos pareiškimą, nors
supranta, kad jeigu Vokieti-

Nepiliečiai Lietuviai, Skubėkite Užsire- gistruoti!

Washington. — Šis ketvir-
tadienis, gruodžio 26 d. yra
paskutinė diena nepilie-
čiams sveturčiams užsi-
registruot.

Kurie dar neužsiregistra-
vate, pasiskubinkite. Kreip-
kitės į vietinį generalį paš-
tą. Vengkite bausmių ir ne-
smagumų, kurių susilauksi-
te, jei neužsiregistruosite
paskirtu laiku.

Iki gruodžio 20 d. susire-
gistravo daugiau kaip 4 mi-
lionai nepiliečių ateivių.

Kai kurie valdininkai spė-
ja, kad tokių būsia iki 5 mi-
lionų. O iš pradžios buvo
manoma, kad tik iki 3 milio-
nų ir 600 tūkstančių.

Kazys Balčiūnas Išvež- tas į Ligoninę

Liet. pažangios organizaci-
jos ir abelnai brooklyniečiam
gerai žinomas Kazys (Char-
ley) Balčiūnas jau kuris laikas
skęsdavosi skaudėjimu vidū-
riuose. Šeštadienį, gruodžio
21 jam prasimušė kraujas per
burną, pašaukta, ambulansas
ir jis nuvežtas į Greenpoint
Ligoninę. Gydytojas sakė, kad
Balčiūnas randasi kritiškoj
padėtyj.

Kazio draugai ir pažįstami
prašomi aplankyti jį.
Linkime Balčiūnui greitai
pasveikti.

Čilės Liaudies Frontas Palaiko Komunistus

Santiago, Chile. — Vy-
riausias Komitetas Liaudies
Fronto atmetė reikalavi-
mus išbraukt komunistus iš
to fronto, kaip praneša
United Press, amerikūnų ži-
nių agentūra. Čilės Liaudies
Frontas susidaro iš radika-
lų, socialistų, komunistų ir
demokratų.

Plaukia Chinam Reik- menys per Sovietus

Shanghai. — Šičia gauta
patikrinta žinia, kad Sovie-
tai trimis tūkstančiais tro-
kų gabena Činijai karo
reikmenis, kurie laivais at-
gabenami iš Jungt. Vals-
tijų i Sovietų prieklauką Vla-
divostoką.

ANGLAI BIJO JAPONI- JOS KARO SU AMERIKA

London. — Anglų valdžia
nori išvengt karo tarp Japo-
nijos ir Amerikos. Nes jeigu
toks karas kiltų, tai žymia
dalim nutruktų Anglijai ka-
ro pabūklų plaukimas iš
Amerikos, ir tuomet vokie-
čiai gal paimtų viršų prieš
Angliją.

Bulgarijos Įstatas Griežtai Aprėžė Žydų Teises

Sofija, Bulgarija. — Bul-
garų seimas, po trukšmin-
gų ginčų, išleido įstatymą,
kuris uždraudžia žydams
sekamas teises:

Vartot pavardes su bul-
gariškoms galūnėmis; tar-
naut valdžios įstaigose ar
būt viršininkais draugijose
turinčiose "idejinius tiks-
lus;" būt armijos oficeriais
ar kareiviais, bet žydai bus
statomi į verstinus darbus
kariuomenėje.

Žydams taip pat uždraus-
ta:

Tuoktis su bulgarėmis, o
žydėms tekėti už bulgarų;
samdyti bulgares ar bulgar-
us kaip namų tarnaites bei
tarnus; turēt ar samdyt žė-
mės ūkio nuosavybę ar nam-
us vasarojimo vietoje; turēt
bankus, laikraščius ar ju-
damųjų paveikslų teatrus ar
būt direktoriais tokių įstaigų.

Apribojamas skaičius žy-
dų priimtinių i mokyklas.
Uždraudžiama žydams dau-
giau atvykti i sostinę Sofi-
ją apsigyvent. Užginama
jiem tapt Bulgarijos pilie-
čiais. Suregistruojama visa
žydų nuosavybė. Panaikina-
ma masonai ir visos kitos
slaptos draugijos.

Jeigu bent tėvas ar moti-
na yra žydų tautos, tai jų
vaikai laikomi žydais.

Bet jeigu kurie žydai yra
priėmę stačiatikių (pravos-
slavų) religiją pirm gruod-
žio mėnesio 1 d., tie lieka-
si pilnateisiais lygiai su bul-
garais.

Bulgarijoj yra 50 tūks-
tančių žydų.

ITALAI TEBEGINA BARDIĄ

Cairo. — Anglai praneša,
kad italai vis dar atkakliai
ginasi Bardioj; bet kiti an-
glai, sako, žygiuoja toliau
linkui Tobruko, italų koloni-
joj Libijoje.

NETAIP GREIT

Athenai, Graikija. — Grai-
kai palaipsniui grumiasi
pirmyn prieš italus Albani-
joj, bet dar nepaėmė Tepeli-
nio ir Khimaros, nors jau
savaitė atgal iš Jugoslavijos
buvo pranešta apie tų dvi-
jų miestų paėmimą.

KESINOSI NUŽUDYT JA- PONŲ PREMJEŲ

Shanghai. — Japonijos
sostinės Tokio golfo aikštė-
je šeši vyrai užpuole to kra-
što ministerį pirmininką ku-
nigaikštį Konoye, idant nu-
žudyt jį. Bet jo sargybiniai
apgynė jį.

NEPATVIRTINA

Kitoje vietoje šiame pus-
lapėje yra žinia apie per-
mainas Japonijos ministerių
kabinete. Žinia paremta
greitaisiais radio ir spau-
dos pranešimais šeštadienį.
Bet ir ant rytojaus stokavo
patvirtinančių ją praneši-
mų.

Hillmanas - Antras Vyriausias Ginkla- vimosi Viršininkas

Washington. — Presiden-
tas Rooseveltas paskyrė ke-
turių žmonių komisiją, kuri
turės žiūrėti, kad kuo spar-
čiausiai būtų gaminami ap-
sigynimo pabūklai Amerikai
ir karo įrankiai Anglijai.

NO. 1 FASISTAS, TAI NAUJAS JAPONŲ UŽ- SINIŲ MINISTERIS

Tokio. — Dalinai pakriko
ligišolinis Japonijos minist-
erijų kabinetas, ir nauju už-
sieniū Japonijos minist-
eriu liko paskirtas baronas
Kiichiro Hiranuma. Jis ži-
nomas kaip pirmo numero
nazis. Jis nuo seniai yra
galva atžagareiviškos japo-
nų patriotinės draugijos
Kokuhonšos, priešas visokių
demokratiųjų teisių.

Nauju teisingumo minist-
eriu paskirtas generolas
Heisuke Janagawa.

Japonų valdžia siunčia
Vokietijon karinę komisiją
dėlei glaudesnio karinio,
politinio ir ekonominio ben-
dradarbiavimo su vokiečiais
ir italais.

Vokiečiai Baisiai Nai- kino Liverpoolį

London, gruodžio 22. —
Bombiniai Vokietijos orlā-
viai jau antrą naktį pagre-
čiui baisiai naikino Liver-
poolį, Anglijos prieklauką ir
fabrikų miestą. Jie taip pat
bombardavo Londoną ir eilę
miestų vidurinėje Anglijoje.

Pleškino Berlyną

London. — Anglų bombi-
niai orlaiviai, visiškai žemai
skrisdami, sprogdino Berly-
no geležinkelų stotis, lėktu-
vų stovyklas ir kitus kari-
niai svarbius pastatus.

Naziški Vokiečiai Gal Neteks Amerikos Pi- lietinių Popierių

Washington. — Amerikos
vyriausybė galės atimt pi-
lietines popieras iš tų vo-
kiečių ateivių, kurie nese-
niai įspilietino Jungtinėse
Valstijose, o po to įstojo i
nazių vokiečių Bundą (sa-
ryšį). Taip pareiškė gene-
ralis prokuroras Jacksonas.

Dokumentai rodo, kad
pusantro iki dviejų tūkstan-
čių Bundo narių yra tarnau-
ję Jungtinių Valstijų armi-
joj, jų laivyne ir orlaivyn-
e.

London. — Vokiečių lėktu-
vas skraidė taip žemai, kad
vos stogų nekludė.

Komisijos pirmininku pa-
skirtas William Knudsen,
buvęs General Motors auto-
mobilių korporacijos pirmi-
ninkas. Antras vyriausias
ginklavimosi komisijos na-
rys tai Sidney Hillman, pir-
mininkas CIO Amalgameitų
Rūbsiuvių Unijos. Kiti
komisijos nariai yra karo
ministeris Stimson ir laivy-
no ministeris Knox. Komisi-
sija įpareigota rūpintis, kad
būtų kaip galint greičiau ir
sekmingiau įvykdyta 15 bi-
lijonų dolerių ginklavimosi
programa.

ANGLIJA NEUŽLEIDŽIA AMERIKAI PAGEIDAU- JAMŲ STOVYKLŲ

Washington, gruod. 20. —
Anglija vis nesutinka par-
samdyt kai kurias Ameri-
kos karo laivam ir orlā-
viam pageidaujamas sto-
vyklas Trinidad, Angliš-
koj Guanoj, ir tūlose sala-
se.

Rumunai ir Vokiečiai Medžioja Buvusį Len- kijos Komandierį

Bucharest, Rumunija. —
Rumunų ir vokiečių polici-
ja įkaitus jiesko maršalo
Smigly - Rydzo, buvusio
lenkų vyriausio komandie-
riaus. Jis pabėgo iš Tas-
mana kaimo, prie Karpatų
kalnų, kur buvo laikomas po
laisvu areštu. Jam ten bu-
vo leidžiama išeit iš kaimo
ir pareit.

Smigly - Rydz perbėgo i
Rumuniją, kai vokiečiai
kriušino Lenkiją.

Jis buvo suimtas Rumuni-
joj spalį 24 d. ir kvočiamas
kaip nužiūrimas Anglijos
šnipų vadas, jau tada mė-
ginęs pabėgt iš Rumunijos.
Paskui Smigly-Rydz vėl
paliktas po laisvu areštu.

Anglų Ambasadorius Amerikai Būsiąs Hali- fax, Sovietų Priešas

London. — Anglų spauda
šeštadienį paskelbė, kad jų
valdžia paskyrė lordą Hali-
faxą kaip savo ambasado-
rių Jungtinėms Valstijoms
vietoj mirusio ambasado-
riaus lordo Lothiano. Hali-
fax iki šiol buvo užsieninis
Anglijos ministeris.

Lemiam, kad dabar An-
glijos užsienių ministeriu
bus Anthony Eden.

Amerikonų žinių agentū-
ra Associated Press pastebi,
jog lordas Halifax pasizy-
mėjo kaip Sovietų Sąjungos
priešas.

ORAS. — Nešalta, gana
giedru.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . . . J. Gastunas
Editor . . . . . Roy Mizars

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$5.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Materializmas ir Doleris

"Tėvynės" redaktorius prakeikia kapitalizmą, prakeikia socializmą, prakeikia komunizmą, prakeikia materializmą. Girdi, "Materializmas nukankino ir nuslopino žmogaus dvasią. Dar tebesiauciant materializmui, žmogus nori išlysti iš jo žabangų, ir jis tą gali padaryti tik sukaupeš savo dvasines jėgas. Dabar laikas tą daryti. Dabar laikas daug ko atsisąžadėti ir daug ką laimėti. Atsisąžadėjimai turi būti iš materialinės srities, tuomet laimėjimai bus dvasinėje srityje."

Tuomi Jurgelionis, matyt, nori įkalbėti SLA narius: Jūs, grieštininkai, atsisąžadėkite nuo materializmo ir duokite savo pinigų mano fondui, iš kurio aš remsiu smetoniškus žvalgybininkus, pabėgusius pas Hitlerį.

Bet pažiūrėkime į patį Jurgelionį, kaip jis atsisąžada materializmo.

Išlindęs iš "senų urvų", kaip jis sakosi, "atsisąžadėjęs materializmo", Jurgelionis imasi riebii iš SLA lėšų fondo algą ir juokiasi iš kitų. Štai paimam SLA oficialę atskaitą, padarytą už balandį, gegužę ir birželio mėnesius. Už kiekvieną mėnesį algos jam išmokėta beveik po du šimtu dolerių, o baryšiams už tuos tris mėnesius ("sugaistims") jis pasiėmė net \$113.

Tokią algą, dar su baryšiais, gaudamas, atsisąžadėjęs nuo materializmo ir išlindęs iš senų urvų žmogus, rodosi, galėtų būti pavyzdžiu: jis vienas galėtų išlaikyti kokį penkioliką smetonišku žvalgybininkų, pabėgusių pas Hitlerį. Deja, taip nėra. Sukūrė jis fondą, iš kitų, daugiausiai SLA narių, pinigų prašo, o pats nei cento neuokoją!

Pasirodo, kad p. Jurgelionis dar ne visiškai išlindo iš senų urvų ir dar neatsiskyrė su materializmu. Doleris dar vis yra jo artimiausias bičiulis, kaip buvo pirmiau.

Žemės Apdalinimo Darbų Užbaigus

Išeinančiam Lietuvoj "Valstiečių Laisvųjų" (lapkr. mėn. 6 d.) surandame sekama LKP Centro Komiteto ir Lietuvos TSR Liaudies Komisarių Tarybos pranešimą:

"Trys ketvirtadaliai Lietuvos gyventojų verčiasi žemės darbu, bet žemė, gyvuliai, priklausė nedidelei saulelei dvarininkų ir stambių žemvaldžių. Jie valdė 53 nuoš. visos žemės, jiems priklausė 47% galvijų. Jie negalėjęs išnaudoti samdinių darbą. Šimtai tūkstančių samdinių ir bežemių dirbo dvarininkams ir stambiams žemvaldžiams, 70 nuoš. visų krašte esančių žemės ūkio mašinų priklausė jiems.

Zinios Iš Laisvos Lietuvos

Ukmergė. — Ukmergės apskr. šiemet, sumušę bulvių našumo rekordą. Pavyzdžiui, valstietis Jovaiša, Deltuvos valsčiaus, Gintarų kaimo, prikasė iš vieno ha. žemės 600 centnerių bulvių, o valst. A. Gudaitis, Pažėvės km., Želvos valsč. net 800 centnerių. VI. Patalauskas, Urniežių km., Pabaisko vals., prikasė nepaprasto didumo bulvių, kurių viena svėrė 800 gramų, o kita net 1,045 gramus. Vidutinė jo laukuose bulvė svėrė 300 gr.

Vidutinis bulvių derlius Ukmergės apskr. šiemet buvo 350 - 400 centnerių iš ha. "GAVAU TĄ ŽEMĘ, KURIOJ MANO TĖVAS LIETUVIOJ PRAKAITĄ"

Utena. Rugsėjo 30 d. buvo išdalintas Degulių dvaras. Čia seniau baudžiauninkus kankino. Kumetis, gavęs dvare žemės, sako: "Gavau tą žemę, kurioj mano tėvas, būdamas dvaro baudžiauninkas, liejo

kraują ir prakaitą. Jį mainė ant šuns. Aš šią žemę mylėjau ir tinkamai apdirbsiu, nes ji yra iš tarybų vyriausybės dovanai gauta ir mano tėvo kraują nupirkta."

Kitas seniukas, pražilęs, sulinkusias nugarą, sako: "Daug metų vargau, pusininkaudamas ir nuomodamas. Nors senatvėj susilaukęs turėjau savo žemės šmotelį, kurios vaisių niekam nereikės atiduoti ir niekas neleis iš varžytinių už 100 litų."

I. S.
Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

Fridrichas Engelsas

Š. m. gruodžio 28 d. sukanka 120 metų nuo gimimo pasaulio milžino, Fridricho Engelso, žymaus mokslininko ir Karolio Markso artimiausio bendradarbio ir draugo. Ta proga talpiname apie jį šį straipsnį, kurį parašė Karolio Markso duklė Eleonora Evelings. — "L." Red.

Fridrichas Engelsas gimė 1820 metais gruodžio 28 d. Bremeno mieste pramoninkų šeimoje. Mokslą ėjo gimnazijoje, norėjo baigti universitetą, bet tai jam nepavyko. Fridrichas įstoja į Prekybos namus Bremene. 1842 metais Engelsą siunčia dirbti imonėje, kur jo tėvas buvo kompanjonu. Čia jis pabūna dvejus metus. Tie buvimo metai klasiškoje kapitalizmo šalyje, stambiosios pramonės centre, turi milžiniškos reikšmės Fridrichui.

1844 m., grįždamas į Vokietiją, Fridrichas susitinka su žmogumi, kuris liko jo draugu visą gyvenimą — su Karoliu Marksu.

Pirmas tu susitikimo vaisius buvo bendras veikalas "Šventoji šeima".

Tik trumpą laiką Fridrichas pasilieka gimtajame Bremene. Greit sutinka Markšą Briuselyje, kur tik prasideda jų bendrasis darbas.

Draugai ne tik daug rašo, bet sukuria "Vokiečių darbininkų draugiją". Abu įstoja į "Teisingųjų sąjungą", iš kurios išsivysto "komunistų sąjunga" — būsimoji Internacinalo branduolys.

1847 m. rudenį įvyksta "Komunistų sąjungos" II kongresas, kuriame dalyvauja ir Marksas. Kongreso vaisius — "Komunistų partijos manifestas" — žinomas visam pasauliui.

Ilgam laikui draugai išsiskiria. Marksas įsikuria Londone, o Engelsas grįžta į Mančesterį, į medvilnės fabriką, kur jis 20 metų dirba. Nors Engelsas turėjo Mančesteryje draugų, bet baisu pagalvoti apie tuos 20 metų, kurie Engelsui buvo katorga. Aš svečiausiai Engelso namuose, kada ta katorga jam turėjo baigtis. Tuomet supratau, ką reikė jam tie metai.

Niekuomet neužmiršiu tu veriamo šauksmo "Paskutinį kartą!", kada jis rytą apsimovė batus kelionei iki kontoros.

Kelatį valandų laukėme jo grįžtant. Mes pamatėme jį linksmai žygiuojantį ir dainuojantį. Paskui mes šventadieniškai atsisėdome prie stalo, gėrėme šampaną ir buvome laimingi. Aš tuomet buvau dar visai jauna, kad viską atminčiau. Bet ir dabar aš apie tai atsimenu verkdama.

Po to, 1870 m., Engelsas persikelia į Londoną, kur jis aktyviai dalyvauja — Internacinalo veikime. Jis yra generalinės tarybos narys, narys — korespondentas Belgijai. 1870 — 1880 metais be pertraukos išėmė jo straipsniai, brošiūros ir tt. 1878 m. išėina jo svarbiausias kūrinys "Perversmas, pono E. Duiringo padarytas mokslė"; sekantių 10 metų būvyje Fridrichas Engelsas kasdien apilkydavo mano tėvą. Dažnai jie pasilikdavo mano tėvo kabinete, žengdami pirmyn ir atgal — kiekvienas

savaip. Čia jie spėsdavo begalybę filosofinių klausimų, nepasiekiamų daugeliui žmonių. Pasitaikydavo, kad kiekvienas kalbėdavo skirtingą dalyką. Apie tai jie prisipažindavo juokdamiesi. 1881 m. miršta mano motina. Mano tėvo sveikata buvo senai pakirsta, ir 1883 m. ir jis miršta.

Kiekvienas žino, kuo užsiėmė Engelsas nuo to laiko. Didelę laiko dalį jis skiria tėvo kūriniams leisti, naujų leidinių korektūrai ir "Kapitalo" vertimams peržiūrėti.

Tik tas, kas asmeniškai pažino Engelsą, gali suprasti, kokį didelį darbą jis nuveikė per tas dienas. Italai, ispanai, olandai, danai, rumunai (Engelsas puikiai susikalbėjo visomis tomis kalbomis), — apie anglus, vokiečius ir francūzų ir kalbėti nebėta neverta, — visi jie priėmė prašyti jo pagalbos ir patarimų.

Engelsas dirbo ne kaip eilinis žmogus. Jis, tur būt, žinojo, kaip ir mes visi, kad tik jis vienas galėjo duoti pasauliui Markso palikimą.

Engelsui jau buvo 70 metų, tačiau atrodė jaunas. Atsimenu, 1888 mt. važiuoavome drauge transatlantiniu laivu. Senasis Engelsas buvo kiekvienos draugijos, kiekvienos grupės siela, kur tik jis būdavo.

Aš noriu sustoti ties vienu mano tėvu, taip pat ir Engelso, charakterio bruožu, kurį daugelis neteisingai supranta. Visi mano tėvą vaizduoja Jupiteriu, pasirengusiu svaityti žaibas draugus ir priešus. Bet tas, kuris nors vieną kartą žūrėjo į jo malonias akis, tokias išskverbiančias ir tuo pačiu laiku tokias minkštas, pilnas jūmoro ir gerumo, tas žino, kad drąsusis šaltasis Jupiteris — gryniasias išgelvojimas.

Toks ir Engelsas. Pasitaike žmonių, kurie vaizduoja jį diktatorium. Tai jokiu būdu nesutinka su tikrąja be.

Engelsas be galo mylėjo jaunomene. Aš ir daugelis kitų matė, kaip "diktatorius" metė į šalį kibiras, kad tik pagelbėtų kokiam nors jaunuoliui. Ne kartą jo darbai susitrukdavo dėl tos jo pagalbos kokiam jaunam draugui.

Engelsas niekam neatleido melo. Žmogus, nenuoširdus sau, neišitikimas partijai nerado Engelo akyse jokio pasigailejimo.

Čia turiu pabrėžti dar vieną charakteringą bruožą. Engelsas — tvarkingiausias žmogus pasaulyje. Jis turėjo stipriausią pareigos jausmą ir nepalaužiamą partijos discipliną.

Ne tik tvarkingumas, ne tik gerumas ir jaunuoliškumas mane stebino tame vyre, bet ir platus įvairių sričių pažinėjimas. Jam nieks nebuvo svetima. Gamta, chemija, botanika, fizika, filologija ("jis moka 20 kalbų") — rasė apie jį laikraštis "Figaro" 1870 metais), politinė ekonomija ir karo taktika — jam žinomos. 1870 metais, francūzų — prūsų karų metu, Engelo straipsniai laikraštėje "Pell-Mell" susilaukė visų dėmesio, kadangi jis tiksliai nusakė Sedano kovą ir francūzų armijos sumušimą.

Dar vienas charakteringas Engelsui bruožas — tai

Žemaičių Nuotaikos Lietuvos Tarybų Respublikoje

Reportažas iš Kražių

Zemaitiją su Respublikos centru jungia du pagrindiniai keliai: Kauno - Šiaulių-Kretingos geležinkelis ir Žemaičių plentas.

Traukiniu važiuojant, pav., į Raseinius reik važiuoti per Šiaulius Tauragės link, kas sudaro apie 270 km. kelio, o plentu apie 100 km; traukiniu važiuoji apie 5 valandas, o plentu vieną valandą 45 minutes.

Zemaičių plentas tik praejusiais metais atidarytas, t. y., vėliau negu nupirkta Smetonai "Užulėnio Kietimas", o visus 20 "nepriklausomos" Lietuvos metų į Raseinių rajoną piliečiai važiuodavo traukiniu, bet ir tas geležinkelis vokiečių statytas okupacijos metu strateginiais tikslais. Tai rodo, kad buvusieji režimai gyventojų reikalais mažai tesirūpino. Mažamežiai valstiečiai ir šiaip jau nepasiturį žmonės nuo Raudonės, Šimkaičių, Raseinių etc. pėsti eidavo į Kauną.

Dabar judėjimas padidėjo ne tik Kauno miesto autobusais, bet visame krašte: traukiniai pilni žmonių ir ruožinį autobusą ne visuomet pateksi, o nepatekęs lauk 5 — 6 valandas kitos mašinos.

Gražios spalų mėnesio dienos, pro traukinio langą matai geltonuojančius medžių lapus, valstiečiai aria žemę, kitur baigia bulves kast, valo daržus.

Kražiuose turgaus diena. Nuo ankstybo ryto visi keliai pilni vežimų, lyg Žemaitės aprašyti švento Rokio atlaidai. Valstiečiai veža parduoti avių, veršių, maišus grūdų ir kt. žemės ūkio produktų.

Kražių miestelis gražioje vietoje, ant Kražantės kranto, bet atsilikęs ir apsilėdęs, toli nuo plento ir geležinkelio. Tik vienas kitas mūrinis namas tarp masės senų medinių namukų, visa pramonė — malūnas ir rankinė vilnų karšalinė. Bet tas atsilikęs miestelis prieš kelias dešimtis metų išgarsėjo visame pasaulyje Kražių skerdyne, o d. Marcinkevičius apie Kražių skerdynes net dviejų tomų romaną parašė.

Matyt, kad Kražių valstiečių šiemet neblogas buvo derlius, nes turgaus dieną valstiečiai į Kražius privežė visokių gerybių. Vežimų pristojų pilna rinkos aikštė, pilnos gatvės ir kiemai, vežimuose pirkėjams rodomi atrišti grūdų maišai, smulkūs gyvuliai ir paukščiai, bet pirkėjų mažai.

Turguje dominuoja rugiai ir miežiai, mažai avių.

Paklausti valstiečiai, kodėl jie neveža grūdų parduoti kooperatyvams, Lietūkiui, atsako, kad koopera-

jo visiškai kuklumas. Marksusi gvyvą esant, jis kalbėdavo, kad grojās antruoju smuiku ir yra labai laimingas, kad pirmuoju smuikiniu buvo ne kas kitas, kaip Marksas.

Man jau teko kalbėti apie savo tėvo ir Engelo draugystę. Ateityje ta draugystė pasidarys tokia legendarinė, kaip Damono ir Fintasio draugystė graikų mituose.

Eleonora Marks-Evelings.

tyvai per pigiai temoką — už centnerį 11—12 Lt, o rinkoje jie prašo 16—17 Lt. 16—17 valandą valstiečiai užsirašioja grūdų maišus, susitvarko arklius ir pikti palieka Kražius.

Ta proga paminėtinas vienas dalykas, kuris aštriai krinta į akis ir turėtų būti pašalintas, būtent: ir Kražių krautuvės su kooperatyvu priešakyje 12 valandą duris uždaro ir jų neatidaro be 15 valandos. Valstietis, norėdamas nusipirkti muilo, degtukų, geležies ar kt. daikto ir iki 12 valandos nespėjęs reikalo atlikti, turi laukti 15 valandos, kol krautuvės atidarys. Turint galvoje, kad valstiečiui arkliais reikia namo sugrįžti 10 - 15 km., atrodo, nepateisinamas dalykas žmones varginti. Nuo 15 - 16 valandos krautuvės tegul būtų ir visai uždarnos, bet turėdamos dienas, bet turėdamos dienas, bet turėdamos dienas — valstiečiams labai nepatogu. Apie tai anąsyk jau buvo kalbėta Kaune, nacionalizuotų prekybos įmonių vedėjų susirinkime.

Valstiečių savivaldybėje įsikūrusi ir žemės ūkio komisija. Reikalus beatlikinęjas komisijos narys drg. VI. Sobenka.

Drg. Sobenka anksčiau buvo ir dabar tebėra Akmenų dvaro ūkvedžiu. Iš Akmenų, Daustorių ir Adošiškių dvarų padarytas vienas tarybinis ūkis apie 600 ha. žemės ir ūkio priežiūra pavesta drg. Sobenkai.

Paklaustas apie ūkio darbus, drg. Sobenka sako: — Žemės ūkio darbai visuose trijuose dvaruose jau baigti. Didžiausio rūpešio buvo su bulvėmis, kurių vien Akmenų dvare buvo pasodinta 260 centnerių. Matau, kad savo jėgomis sunku susidoroti, kreipiausi į profesines sąjungas ir iš ten gavau apie 20 žmonių. Mokėjom vyrams po 5 Lt., moterims po 4 Lt. už dieną ir davėme maistą. Akmenų dvare prikasmė bulvių 2,360 centnerių. Lauke kasėme duobes ir į rūsius pylėme bulves, mažasias sudėjome į kapčius.

—Daustorių dvare bulves kasėme taip pat su talka. Dabar jau baigiama nuimti daržus.

(Tąsa ant 5-to puslapio)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerb. Redaktorai: Gal jūs žinote, ar dabar įvažiuo vienas žmonių iš Europos Amerikon visai sulauklytas? Taip tvirtina mano draugas. Jis sako, kad Amerikon dabar tik įsileidžia žydus pabėgėlius nuo nazų.

Skaitytojas.

Atsakymas

Kad šiandien mažiau žmonių atvažiuoja Amerikon, tai tiesa, nes karas trukdo atvažiuoti. Tačiau jokio oficialinio uždraudimo Amerikon valdžia nėra uždėjus ant europiečių atvažiuo. Iš kiekvienos europinės šalies atvažiuoti kasmet gali tiek, kiek yra nustatyta kvota. Visai netiesa, kad tikėtai žydai įsileidžiami.

Kas ir Kaip Sukūrė "Internacionalą"

Daugiausiai revoliucinių dainų pasauliui davė Francija. Taip 1792 m. Ruže de Lilas sukūrė marseletę. Ši daina 19 šimtmečiuje skambėjo visų demokratiškos antplūdžių metu, kaip pačioje Francijoje, taip ir už jos sienų.

Darbo žmonių kraštas — Francūzija tarptautiniams revoliuciniams socijalizmui davė ir jo kovos dainą — Internacionalą. Tai buvo 19 šimtmečio pabaigoje, kuomet francūzų socialistai savo kovos dainą pasirinko eilėraščių, kuri dabar dainuoja visi pasaulio darbininkai.

Kas yra Internacionalo autoriai? Teksto autorius — Eizenas Potje; muzikos — Dežite.

Eizenas Potje gimė 1816 m. spalio 4 d. Paryžiuje, darbininkų šeimoje. Jo tėvas buvo bonapartininkas ir vertėsi prekyvų įpakavimu. Motina — rūpestinga šeimininkė.

Ligi 10 metų amžiaus Eizenas Potje lankė bažnytinę mokyklą, po to ligi 12 m. — pradžios mokyklą. Skaitydamas atitinkamo turinio knygas, jis suprato, kokią vietą visuomenėje užima darbo žmogus. 1832 m. Potje buvo respublikonas, 1840 m. — socialistas, 1848 m. jis dalyvavo revoliucijos vasario ir birželio kovose.

Vėliau Potje įsteigė techninių braižytojų profesinę sąjungą ir kaip amatininkas buvo išrinktas komūnos nariu. Kurį laiką Potje ėjo miesto rajono viršininko pareigas. Zevalas apie Potje rašo:

Gegužės mėn. jis kovojo barikadose. Paryžių užėmus versaliečiams, jam pasisekė pabėgti į užsienį. Po to jis gyveno Anglijoje ir Amerikoje, buvo braižytojas ir mokytojas. Po amnestijos 1879 m. Potje sugrįžo į Franciją, tačiau jau būdamas senas ir paralyžuotas, jis aktyviai nedirbo nė vienoje socialistų organizacijoje. Būdamas draugas su darbininkų partijos vadovu Gedu, Potje vis dėlto bendradarbiavo laikraščio "Socialistas".

Potje mirė 1887 m. lapkričio 6 d. Lydint j kapines, jo karstas buvo papuoštas komūnos nario raudonąja juosta su aukšniais išsiuvinėjimais. Jį į paskutinę kelionę lydėjo dešimtstikstantinė minia su raudonomis vėliavomis.

Potje kapo paminklo pilkame granite matoma balto marmuro knyga. Ten įgraviruoti žymesniųjų jo poemų pavadinimai: "Maitininkas," "Internacionalas", "Ką sako duona", "Jonas Skurdas," ir 3 metų skaičiai: "1816, 1871 ir 1887." Eizenas Potje išleido du eilėraščių rinkinius: "Kuris čia pamišęs?" ir "Revoliucinės dainos". Tame rinkinyje yra ir Internacionalas. Šis eilėraštis skirtas komūnos nariui G. Lefranse. Potje jį parašė 1871 m. birželio mėn. Meniniu atžvilgiu tai nėra pats geriausias Potje eilėraštis, tačiau jis tūri tą pirmenybę, kad jame revoliucinė pasaulėžiūra išreikšta pačiu suglausiausiu būdu.

Tarp kitų Potje eilėraščių "Internacionalui" skaitytojais skyrė mažai dėmesio. Po poeto mirties šio eilėraš-

čio nepaminėjo nė vienas kritikas.

I pasaulį tą eilėraščių išnešė vienas darbininkas — jam sukurdamas muziką.

Šis darbininkas buvo Petras Dežite. 1888 m. darbininkų partijos Lillio miesto sekcija įsteigė chorą "Darbo žmonių lyra." Choras įvairiuose surengimuose dainavo revoliucines dainas. Tuo laiku Lillio partijos organizatorius ir atstovas G. Delori, norėdamas surinkti daugiau propagandai tinkamų dainų, perskaidė ir Potje eilėraščių rinkinius. Čia jis pastebėjo "Internacionalą." Pripažindamas geru eilėraščiu jis kreipėsi į darbininką Dežite, kuris buvo žinomas kaip populiarų kupletų autorius, kad pamėgintų sukurti eilėraščių turinui atitinkamą muziką. Po trijų dienų Dežite atnešė savo kompoziciją.

Pirmąjį "Internacionalo" leidinį, 6,000 egz. išleido leidėjas, kuris jau anksčiau buvo išleids kitus Dežite kūrinius. Tačiau, kad nereikėtų bijotis galimų darbavio represijų buvo susitarta, kad ant leidinio bus pažymėta tik kompozitoriaus pavardė. Tai buvo priežastimi vėlesniems ginčams tarp dviejų brolių — Adolfo ir Petro Dežite dėl to, kuris iš jų yra tikrasis "Internacionalo" kompozicijos autorius. Tačiau vėliau pasisekė įrodyti, kad muzikos autorius yra Petras Dežite. Tarp kitko yra žinoma, kad Petras Dežite 1903 m. lankėsi pas Z. Klementą, "Internacionalo" leidėją. Kadangi ant viršelio buvo atspausdintas Adolfo vardas, tikrasis kompozitorius padarė pastabą ir klaidą atitaisė. Be to, yra surastas ir vienas Adolfo Dežite laiškas, kuriame jis rašo: "Niekomet aš neužsiiminėjau komponavimu ir — tuo mažiau su "Internacionalo" komponavimu."

Petras Dežite gimė 1848 m. spalio 8 d. Gentėje. Jo ir dar kitų aštuonių vaikų tėvas buvo paprastas fabriko darbininkas. Petras taip pat jau nuo 7 metų amžiaus dirbo fabrike. Po darbo valandų jis mėgo daug skaityti ir, bendrai, rodė palinkimą į meną, o vietinėje konservatorijoje jis dvejus metus tegavo mokyti. Sugrįžęs iš kariuomenės jis vertėsi staliaus amatu. 1921 m., kai francūzų socialistų partija suskilo, jis prisijungė prie komunistų. 1927 m. P. Dežite išvažiavo į Maskvą, kur dalyvavo Spalio Revoliucijos 10 metų sukakties minėjime.

Kaip Internacionalas Paplito?

Pirmą kartą Internacionalą dainavo 1888 m. vienoje laikraščių parduotuvėje šventėje. Po to kelis metus jis buvo dainuojamas svarbesniuose pramonės centruose šiauriniame departamente, o iš ten pateko į Gentę, Belgijoje. Nežiūrint šių pasiekimų, Internacionalas platesniu mastu dar neprigyja. Bet 1896 m. įvykis įvykis, kurie internacionalą tartum liepsnojančiais sparnais neša ne tik Francijos, bet ir daugelio kitų tautų žmonėms — kovotojams.

Liepos 20 d. Lillio miesto valdybos patalpose įvyko francūzų darbininkų parti-

jos 14 suvažiavimas. Tai yra vienas iš svarbiausių suvažiavimų visoje darbininkų partijos (le Parti Ouvrier) istorijoje, jame dalyvauja ne tik visi partijos veikėjai iš Francijos, bet iš užsienio atvyko ir V. Lybnechtas, V. Adleris, rumunų, ispanų ir kt. delegatai.

Pasinaudodami trijų vokiečių delegatų dalyvavimu suvažiavime, Lillio reorganizatoriai prieš suvažiavimą organizavo demonstraciją ir Lillį sukviė dešimčių partijų šalininkus.

Darbininkų partija iš savo pusės visus Lillio mūrus, aplipno atsišaukimais, kuriais visi darbininkai buvo kviečiami pasveikint vokiečių ir francūzų darbininkų brolybę V. Lybnechto asmenyje.

Liepos 23 d. vakare tūkstantčiai darbininkų kartu su suvažiavimu dalyviais dainuodami ėjo į kongreso salę. Prieš juos atstovai nacionalistai. Suliepsnojo kova. Susirėmimas užsitęsė ligi vėlyvos nakties. Mūšio metu nacionalistai stengėsi dainuoti marseletę, bet darbininkų organizacijų orkestrai grojo Internacionalą. Nacionalistų šūkių: "Šalin Prūsiją," "Tegyvoja Francija" dingo šimtkartinuose Internacionalo pakartojimuose. Lillio darbininkai prasiveržė pro nacionalistų minią ir nepalietę žygiavo su savo vėliavomis. Nuo to karto Internacionalas buvo užkariavęs Franciją ir jos darbų žmonių širdis, nes prieš išsiskirstant kiekvienas suvažiavimo dalyvis gavo tos nuostabios dainos tekstą ir gaidas. Po suvažiavimo, išsiskirstydami po savo sekcijas nuo Francijos šiaurės iki pietų, suvažiavimo dalyviai kartu su savim nusinešė Potje žodžius ir Dežite muziką.

Nuo šio suvažiavimo Internacionalas virto darbininkų partijos oficialiuoju himnu Francijoje.

Dar daugiau. Jis pasidarė Francijos darbo žmonių jungėju ir talkintoju nesuipratimų atvejais. Kai 1899 m. ryšium su Miljerano įstojimu į kabinetą įvyko visų francūzų darbininkų organizacijų suvažiavimas, tarp revoliucinės ir oportunistiškosios krypties šalininkų įvyko aštrios diskusijos. Tuo metu, kai prezidentas norėjo suvažiavimą uždaryti, šiaurės atstovai organizacijų atstovams pasiūlė iš tribūnos sudainuoti Internacionalą. Suvažiavimas su tuo pasiūlimu sutiko. Greita darbininkų partijos vėliavų, prie tribūnos pastatė ir kitų darbininkų partijų nesantį organizacijų vėliavas. Po to pilietis Žekseras iš tribūnos galingu balsu dainavo Internacionalą. Visą salę užliejo džiaugsmo banga. Klausytojai refreną dainavo kartu. Po to visų organizacijų nariai dainuodami naująją dainą su vėliavomis defilavo aplink salę.

Toks pat Internacionalo pergalės žygis vyko ir už Francijos sienų. Pradedant 1910 m. suvažiavimu Kopenhagoje, jį dainuoja vokiečiai, švedai, danai, norvegai ir anglai. Nuo 1917 m. spalio revoliucijos, Internacionalas pasidarė ir Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos oficialiuoju himnu.

Ryšium su Tarybų Lietuvos priėmimu į didžiąją TSRS tautų šeimą dabar ir Lietuvos darbo žmonės su entuziazmu dainuoja ir dainuos šią neužmirštamą viso pasaulio darbo žmonių dainą ir mūsų plačiosios Tėvynės Himną. B. B. (Iš "T. L.")

Easton, Pa.

Nuteistas už žmogžudystę Gruodžio 11 dieną, Northampton apskrįcio teismabuty teisėjas Frank McCluskey pasiuntė į daboklę kalėt iki 20 metų Wm. Giamoni, 23 metų jaunuoli, kumštinką, kuris spalio 19 dieną užkumsčiavo iki smerties senį Leon Moses, 68 metų, moteriškų drabužių siuvėją. Giamoni su seniu Moses buvo "draugai" per tris metus, bet vienu tarpu Giamoni pasiūlė pardavimui dėl Moses koki tai žemišką apsiatalą (overkautą) už 10 dolerių. Moses prižadėjęs nupirkt už kelių dienų. Atėjus paskirtam laikui, p. Moses nuo Giamonio atsisakė overkautą nupirkt. Apart to, varė jį iš savo stubos, kaip sunį. Čia tai Giamonis ir paleido savo kumštis darban, mušė senį kur pakliudavo, įlauždamas kelius sonkaulius. Nuvežtas į miesto ligoninę, Moses numirė už trijų dienų.

Klausinėjamas jaunuolis, kodėl jis taip žiauriai mušė tą senuką, atsakė, kad buvo labai įerzintas, o, apart to, tai kad jį pats velnias buvo apsedęs!

Valo Kekšynas

Mūsų miestas yra mažas, bet savo kekšynais yra garsus labai plačiai, nes lankytojų turi iš Brooklyn, Philadelphia ir Scranton. Neš taip liūdią areštuotų klientų adresai. Vieta randasi netoli centro miesto, ant siauros gatvelės Pine St., kur vienam kvartale susisukę lizdus septyni ar aštuoni kekšyniniai, turintieji nuo 3 iki 5 keksių kiekvienas. Na, ir prostitucija varoma visais garais.

Žmonės kalba, kad ta vieta yra tokia seaa, kaip ir pats miestas, ir prostitucija prigiusti amžinai, nes kiek jās neareštuoti, ir pinigais bei dabokle nebausti, o jos varo savo nemoraliską, priešingą šalies įstatymams biznį ir gana. Gruodžio 7 dieną, šeštadienio vakare, kuomet joms biznis eina labai gerai, ant jų nelaimės, staiga užpuolė skaitlingas pulkas policmanų, ir sugrūdo visas kekšes paneles ir 15 vyrų lankytojų į policpatrolės vežimus, nusigabeno į policijos nuovadą. Lankytojai vyrai užsimokėjo bausmės už saldžius laikus po \$12.50, mergužėlės, lelijėlės su savo šeiminkėm užsistatė parankos nuo \$500 iki \$1,000 kožna.

Policija ir, taip sakant, visoki valdininkai gerai pasižvejoja. Ant rytojaus buvo sekmadienis ir tie patys kekšynai ir tos pačios kekšės pradėjo savo biznį varyt nuo pat ryto, o lankytojai vyrai spaceravojo aplink tas stubas pulkais ir darė joms gerą gešeftą, nežiūrind, kad kitam vyrui už kelių dienų gal reikėjo verkt pagavus sunkias slogas. Už savaitės ar antros ir vėl policijos manevrai ir pasipinigavimas pasikartos, ant tų vargšų mano kaiminkų!

V. J. St-s.

Vokiečiai Reikalauja Sugrąžinti Lavalį į Francijos Valdžią

Vichy, gruod. 20.— Neoficialiai pranešama, jog Vokietija reikalauja, kad Francijos valdovas Petain sugrąžintų į valdžią Lavalį, buvusį ministrį vice-pirmininką. Petainas neseniai pavarė Lavalį iš vyriausybės kaip suokalbininką prieš Petainą.

Great Neck, N. Y.

Prof. Vytauto Bacevičiaus Paskaita Pavyko

Mūsų pusiau kaimiško Gr. Necko gyventojai pirmą syk savo gyvenime turėjo progą išklausti ne tik nuosekliai brandžią ir turtingą paskaitą, bet taipgi ir įvairios formos kūrinių, sukurtų skirtingų kompozitorių, genijalskos pianino muzikos.

Buvo paimta atskirai stambesnieji mūsų Lietuvos kompozitoriai ir aiškina jį kūrybos forma, stilius ir priemonės, paskirstant į įvairius muzikalinius užvadinančius tipus. Žodžiu sakant, girdėjome stambiai trumpą muzikos istoriją. Ale dalykas tai per daug staugas, per daug šviesos, na, ir gana sunkokas—kietas, kad viską pergromuliuoti—suprasti.

Žmogui, ir dar parinktam talentingam, ima metų metus mokslinimosi — studijavimo muzikos mokslo, pakol susikaupia patyrimo žinynas. O daržininkams ar barzdų mulintojams, paprastiesiems žmoniems nei neįmanoma per porą valandų sutalpinti savo galvelėse tą viską, tame vakare girdėtą. Nesvarbu, kiek žinojimo ar supratimo turėtume, bet kilniai gražų dalyką visi pamėgiam, įvertinam ir didžiujamės šis dalyvais nors trumpai blizgančios mūsų gyvenimo valandėlės.

Užbaigdamas paskaitą gerb. V. Bacevičius paskambino skirtingos formos pasaulinio maštabo genijalių kompozitorių kūrinius, kaip gilesnį paraiškinimą jų muzikos. Tokis taip pat genijalus skambinimas, taip tvirtai pritrenkę mūsų publiką ir pirmininką, rodo, lyg deganti žvaigždė—meteoras iš dausų būtų nu-

puolęs į svetainę, palaipsniui atsikvošėję iš tokio netikėtumo, ovacijinius aplodismentus suteikė mūsų brangiam švietėjui.

Publika sėdėjo savo vietose, nelengvai susikuopdama po tokio didelio ir maloniai gražaus įvykio, taip daug pamokinančio ir kultūrinio vakaro. Ilgai —ilgai pasilik klausovų mintyse įgyti to vakaro įspūdžiai. Garbė mūsų mažai močiučiai Lietuvai turėti tokį praklinų sūnų, taipgi nemažiau galime pasididžiuoti ir mes, Lietuvos išeivija, tuo mūsų aukšto išsilavinimo svečiu, kuris taip demokratiškai nusiteikęs, su tokiu širdingai patarnavimu dirbančiai laudžiai, su tokiu didžiai draugišku paprastumu ir meile žmonijai, Jam lygtaus iš Lietuvos svečiavusių nežinau.

Po paskaitos veiklesnieji greatneckiečiai su gerb. V. Bacevičium turėjo širdingai draugiškų pasikalbėjimų. Smagūs, įgiję naujų pažinčių ir kupini linksmumo jaukioj nuotaikoj skirstėmės į poilsio vietas. I. U.

Detroit, Mich

Pakėlė Darbininkams Algas

United Auto Workers unijos Bohm Aluminum lokalas gali pasidžiaugti tikrai dideliu laimėjimu darbininkams. Pagal naujai pasirašytą kontraktą, darbininkams pakeliamos algos nuo 5 iki 15 nuoš. Viso šioje kompanijoje dirba 3,000 darbininkų. Tad reiškia, kad visa pakeltų algų metinė suma sieks per \$500,000. Be to, kaip aiškina unijos viršininkai, su sausio 1 diena kompanija pasižadėjo paimti darban dar 1,000 naujų darbininkų, nes yra gavus iš valdžios užsakymų dėl karo reikmenų.

Šitą naują kontraktą unijos lokalas pilnai užgyrė.

Pagerbtas Automobilistų Unijos Vadas

Gruodžio 14 dieną čionai buvo suruoštas labai didelis bankietas pagerbimui atsižymėjusio automobilistų unijos vado John Anderson. Bankietas buvo nepaprastai įspūdingas. Jame dalyvavo per 500 svečių, kaip eilinių darbininkų, taip unijos vadų, taip pasižymėjusių liberališkų visuomenininkų. Bankietas įvyko Fort Wayne Hotelyje.

Per visus paskutinius 10 metų John Andersonas neulstantai darbuosio automobilistų unijoje. Jis buvo vienas iš tos unijos sutvėrėjų. Bankiete Andersonas pasakė ugninga prakalbą už taiką, prieš karą, už organizavimą neorganizuo- tu darbininkų, prieš reakciją, prieš visokius "raganų gaudytojus." Rep.

London. — Už porą šilkinų moteriškų pančiakų, kurios pirma Londone kas-tuodavo 60 centų, dabar reikia mokėt \$1.60.

Visokių Žolių Sandėlis

Ramunių, Liepos žiedų, Ciobrelių, Salavijų, Salmėčių, Gumbažolių, Pūplaiškių, Trukžolių, Debesylo, Devinmečių, Senųjų ir daugybės kitokių žolių.

25c Pakelė arba 6 už \$1.00
Trajankos 60c—3 pakelė \$1.50

Žolių knygelė, aprašo apie 300 visokių žolių ir šaknų, nuo ko jos yra reikalingos, 25c.

M. ŽUKAITIS
334 DEAN STREET
SPENCERPORT, N. Y.

Žemiausiai Nupuolė Kainos

ANT VISŲ LIKERIŲ IR VYNU

MANHATTAN LIQUOR KRAUTUVĖJE

Taupykite sau pinigus ant pirkinų, pirkdami kalėdų dovanom. Duokite degtinę kaip kalėdų dovaną, o gavusis tikrai įvertins. Ar tai būtų dovana ar jūsų pačių šeimai šventės minėjimui, vis vien pirkite gerą degtinę. Jūs visi žinote kada perkate sau degtinę iš MANHATTAN LIQUOR KRAUTUVĖS, tai Degtinė yra GERA ir kainos yra žemos, patikima krautuovė.

Štai keletas iš daugelio degtinių:

THREE FEATHER	GREEN RIVER
SHENLEY RED	GOLDEN WEDDING
SHENLEY BLACK	OLD OVERHOLT
CALVERT SPECIAL	MT. VERNON
CALVERT RESERVED	WILSON
SEAGRAM 5 CROWN	CANADIAN CLUB
SEAGRAM 7 CROWN	CARSTAIRS
SEAGRAM V. O.	OLD MR. BOSTON

Pas mus teisinga Bill Brand Whisky yra už \$1.39 pilna kvorta

MANHATTAN LIQUOR STORE

Didžiausia, labiausiai patikima ir žemiausių kainų krautuovė Williamsburge. Ateikite ir persitikrinkite save.

264 Grand St., cor. Roebling Street, Brooklyn N. Y.
License L-886

Mes pasiliekame teisę rezervuoti pardavimo kieki.

Senis Urnas

Petras Cvirka

Senis Urnas sėdėjo šviesiame, eglių sa-
kaiš kvepiančiame name, į kurį jį vakar
drauge su sūniumi ir vaikučiais pervežė
dvaro komisaras, lydint kumečiams. Na-
mas buvo visai naujas, su grindimis, tri-
mis langais ir didele, balta krosnimi. Ur-
no giminės žmonės, pratę prie senosios
lūšnos tvarkos, ne iš karto įjunko į nau-
jąją: jie vis dar vaikštinėjo palenkę gal-
vas, tartum būtų saugojęsi žemų lubų, o
užkūrę krosnij stebėjosi, kad viduje nepa-
silieka dūmų.

Iš pat ryto senis Urnas įsiruosė į re-
tą tokiame amžiuje kelionę: pasirams-
čiuodamas lazda, jis apėjo namą iš lau-
ko, įdėmiai apžiūrino jo pamatus, ker-
tes, delnu apglostė sienojus ir radęs, kad
tai naujoviškas, tvirtas darbas, paten-
kintas grįžo vidun. Dabar jis išėjo prie
erdvaus lango ir pasakojo apie skirtu-
mus tarp senovės ir naujų laikų namų
statybos. Žmogus visai nepastebėjo, kad
jau geras laiko tarpas viduje nebuvo kas
jo klausosi: vyresnieji išėjo kules dar-
bams, o mažieji išbėgo prie ką tik į dva-
ro laukus atvežto traktoriaus.

Ir taip vienas sau pasakojosi Urnas,
kad senovėje labai paisė, jog trobesiui
būtų parinkta laiminga vieta. Jai išrinkti
sukviestasdo visus kaimo senuolius ir
išklausinėdavo, ką jie atsimeina, girdėję
apie tą ar kitą vietą. Išilginių pjūklų
tuomet visai nebuvo: lentas skeldavo, o
paskum nutašydavo. Į gyvenamo namo
pamatus būtina grūdų ir pinigų įdėdavo,
kad namai turtingi ir vaisingi būtų...

Rudens saulė vis aukštn kopė į pašlą
dangu, blyški ir maža, tačiau jos kaitros
dar pakako sušildyti senio kaulus. Urnai
buvo gera ir ramu. Pavargęs nuo kalbos,
jis nutilo, panarindamas prie krūtinės ži-
lą galvą ir užmerkęs akis, ėmusias
ašaroti nuo skaidrios šviesos. Ar tai bu-
vo nuostabus šimtamečio regėjimas ar
tėvų ir protėvių pasakos, iškilusios at-
siminimų pažadintoje Urno sąmonėje?

Rodos, grūmėsi jis žvaigždėtą naktį su
lokiu, atėjusiu jo pašėliu trypti. Lokys
vis smarkiau jį gnaužė, stengdamasis
letenomis perlaužti krūtinę. Sukaupęs
paskutines jėgas, Urnas nusitvėrė žvė-
ries žabtus ir perplėšė juos. Šiltas krau-
jas ištriško iš lokio gerklės ir garuojan-
čiu, tamsiu latakū nudažė žemę. Paskum
tas vaizdas išblėso ir stojosi akyse nau-
jas: viena vasara, pjanant dvaro ru-
gias, užgeso vidurį dienos saulė. Tartum
ūmai atėjo naktis: gyvuliai liovėsi ganė-
si, vištos sutūpė ant laktų ir užėjo tokia
tyla, jog nebuvo girdėt nė vieno paukė-
čio balso. Išgąsdinti kumečiai metė dar-
bus ir traukė kas sau. Urnas vėliau gir-
dėjo dvaro kalvį pasakojant mačiusį tą
dieną didelį šikšnosparnį, skridusį iš
šiaurės ir paskum sparnais uždengusį
saulę. Tie metai buvo lytingi, nesma-
gūs. Anksti pasirodė šalnos, supuvo lau-
kuose vasarojai ir bulvės. Sekantį metą
lietus merkte merktė ir dirvos virto bala-
mis su kyšančiais iš po vandens neišplau-
kėjusiais rugių stagarėliais. Vidurvasarį
baudžiauninkai jau mito žolių šaknimis
ir dilgėlėmis. Grafas laikė užrakines ja-
vus, išdavinėdamas vienai šeimai tik po
samtį prilepusių rugių savaitė. Žmonės
gaišo, kaip musės ir išlikę gyvi bėgo įeš-
kotį duonos į kitas vietas, pakelyj mai-
tindami medžių lapais ir skruzdėlių
kiaušiniais. Urno atmintį paliko tas bė-
gimas pilnas išgąscio. Grafo tarnai raiti
vijosi bėgančius, naktįje piudydami juos
šunimis ir čaižydami botagais. Paskum
Urno sąmonėje išplaukė jaunystės dien-
os, praleistos naujame dvare, kur jis
užaugo dūminėje pastogėje, nuolat alk-
damas, dangstydamasis menku apklotu
styrantį kūną.

Rodos, važiuoja jis su grūdų mai-
šais į miestą. Sėdi greta urėdas su bliz-
gančiais batais, šaudyklę nusitvėręs ir
taiko į beržuos tupinčias varnas. Urėdai
staiga iššovus, išgąsdinti arkliai metėsi
pirmy, į šoną ir išvertė vežimą, sulau-
žydami ratą. Urėdas strimagalviais į
griovį, o Urnas paskui jį. Pakilo tuojau
urėdas, susirado šaudyklę, dėtelėjo pik-
tomis į Urną ir liepia sunėšioti grūdus į
miestą. Neša Urnas vieną maišą penkias
varnas, grįžęs paima antrą, trečią—jun-
ta per gerklę kraujas pilasi.

—Ką čia uogienės ryši?—prišokęs grū-
moja urėdas, rodydamas į krauju apte-
kusį smakrą.—Pardavei pono grūdus ir
uogienės nusipirkai?

Sunešiojo Urnas visus maišus, iškin-

kė iš suluzusių ratų arklius, urėdas atsi-
sėdo raitas, o jam liepia sekti pėsčiam,
dar šalymais pabėgti ir zuiki surasti.
Jau pusiaukelįj sutino Urno kojos ir
vos begalėjo jis judėti. Grįžus dvaran,
veda jį urėdas pas poną, apsakinėja kaip
viskas buvo, o ponas, išklausęs urėdo,
ir sako:

—Mat, nuo tos uogienės jam ir letenos
ištino. Dobže, tuoj jį pagydysim.

Nutempė ponas su urėdu Urną į kar-
velidės bokštą, įgrūdo ir užrakinę palik-
o. O bokšte tiek ir vietos, kad nė atsi-
sėsti, nė atsiremti, nė rankos pakelti. Te-
ko kiurą naktį, lyg makštyje, išbūti.

Slinko Urnui nauji ir nauji praeities
vaizdai: atsiminė jis vėl vieną žvaigždė-
tą naktį, kai grįžo iš pievų drauge su
samdine Elze, šieno prikrautame vežime.
Jis laikė merginos ranką savo rankoje
visą kelią, jie vienas kitam neįstare nė
žodžio, tačiau pakako ir to: greitai jie
surišo savo likimą ir kraičiui iš Elzės
tėvų Urnas gavo dešimt rublių ir par-
šiuoką. Vienas po kito pabiro vaikai, ne-
buvo jų nei kur guldyti, nei kuo apren-
ti. Vos paugėjusius teko išstumti duonos
pelnytis, nes jų šaukštų laukė nauji. Aš-
tuntąjį Elzė gimdė prieš laiką, nusika-
mavusi benešiodama plytas dvaro svir-
no statybai. Kūdikį, atsiradusį negyvą,
įdėjo į greitomis sukaltą grabelį ir už-
kasė dvaro kapinėse. Netrukus, vis vy-
tusi ir skundusi diegliais, paskum kūdi-
kį nuėjo į motina. Pamatė Urnas, kad
neapsieis be moteriškos, apsidairė kur
tvirtesnė, vikresnė, ir pasipiršo. Antroji
Urno žmona buvo ilga, kaip sienkartė,
ir reta dainininkė. Jos dainų būdavo pil-
ni laukai ir namas ir gal dėlto gerą širdį
turėjo: pirmosios pačios našlaičius kaip
savo mylėjo. Dainininkė jo šeimą papil-
dė dar keturiomis burnomis, bet ir tą
jis pergyveno. Daug artimų ir brangių
žmonių Urnas palaikė savo amželyje.

Tarpais jam atrodė, kad visas jo gyven-
mas buvo tikėjimas paskum grabus—
tėvų ir žmonių, vaikų ir vaikaičių grab-
bus, mirusius iš bado, palaužtus darbu,
išguldytus čia siautusį liūgį, nuplaktus
ponų. Oi plakė, kokią galybę žmonių nu-
plakė ponai! Kiek savo gyvenime Urnas
gavo mušti, kad jis dabar už kiekvieną
smūgį gautų po vieną rugio grūdą—di-
džiulį plotą užsėtį. Mušė jį grafas, urė-
dai, klebonas, caro ir kaizerio žandarai,
plakė jį virvėmis, rykštemis, bizūnais,
daužė kumštėmis, pririštą, kniūpsčia, per
kelius, sprandą, per kojų padus. Mušė
iš anksto, kad ateityj klausytų, plakė
dėl to, kad plakimas buvo kumečio duo-
na. Bet jis visą tą pernešė, išlaikė, kaip
žuolas giliai ir tvirtai šaknimis į žemę
įkibęs. Ir pasijuto Urnas, kad jo šaknis
siekė tuos amžius, kai žmogus klaidžiojo
miškuos ir nuogomis rankomis smaugė
laikinį žvėrį, sotindamasis jo krauju ir
dangstydamasis jo kailiu. Tartum iš am-
žių tamsos jis vis ejo, brovėsi pro tan-
kumynus, skindamasis kelią į saulėtą
lauką. Raudamas kelmus, sausindamas
balas, sėdamas ir suimdamas pašėlius, ejo
jis vis alkanas ir drebdamas šaltyje.

Daug matė žila Urno galva, daug pa-
tyrė. Ji atsiminė kai dideliu įvykiu, kone
stebūklū laikė geležinio arklų, degtukų
atsiradimą ir kaip istisais kaimais bėgo
žiūrėti ponaičio, pasirodžiusio Nykos
vieškelyj ant keisto stibyklo ir varančio
jį kojomis. Pasaulis vis išmintingyn ejo,
sakytum augo, brendo ir protą įgavo,
tačiau karaliai urzgė ir grobstėsi kits ki-
tą. Matė Urnas dešimtis įvairiausių ka-
riuomenių, atėjusių, praėjusių, plėšusių
kraštą, trypusių pašėlius, deginusių na-
mus, pagrobusių jo sūnus. Bet, štai, ėmė
žmonės kalbėti apie naują kariuomenę.
Argi negana jų Urnui buvo, ar nepakan-
kamai jis prisitrunkė vežimuos nuo fron-
tų bėgdamas? Tik apie tą kariuomenę
kumečiai kalbėjo be baimės: rinkosi nak-
timis į būrelis ir kuždėjosi. Senas Ur-
nas, kuris gerai pažinojo žmones, matė
jų veiduose džiaugsmą. Nesuprato Urnas
vieno: arba žmonės buvo užmiršę karų
nelaimės, ar jo paties akys melavo, bet
žmonės džiaugėsi. Ji pasirodė, toji armi-
ja iš rytų ir devynias dienas žygiavo vi-
sais keliais, lyg pilkai žalsvas vainikas.
Ji nedegino, nemindė laukų ir ejo vasar-
os dieną išsikaikišiusi gelėmis, apdulkus,
lyg iš pačių žemės gelmių išvirtusi. Ilgai
stebėjo ją Urnas. Nei nuo vienos armijos
nepabėgo ponas, o nuo tos pabėgo. Neį

viena armija neleido, kad prastas žmo-
gus valią turėtų, o toji leido. Apie tai
dabar galvoja senis Urnas ir jam rodoši,
kad visos jo kančios, visos nelaimės tu-
rėjo kažkokį nepertraukiamą ryšį su ta

armija, davusia pastoges jų neturintiems
ir žemę padalinusia ją dirbantiems.
Ir dar Urnui atrodo, kad amžinai jis
ejo, keliavo į tą šviesųjį namą, kuriame
jis dabar sėdi rudens saulės atokaitoje ir
šypsosi laimingas.

Bayonne, N. J.

Baigiantis Seniems Metams

Matau reikalingu padaryti
nors trumpą peržvalgą iš mū-
sų mažukės lietuvių koloni-
jos darbuotės.

Kadangi da vis tebėsam pa-
sidalinę į dvi skirtingai ma-
nančias grupes, tai prisieina
atskirai apie kiekvieną grupę
ir kalbėti.

Pirmiausiai paimsiu progresy-
višką pusę. Progresyviai
Bayonnės lietuviai gali pasi-
didžiuoti savo darbuote šiais
jau senais metais. Progresy-
viškos draugijos visos gyvuoja
gerai, kaip tai: ALDDL 212
kuopa skaitlinga nariais, ir vi-
si nariai senai užsimokėję sa-
vo metines mokesčius. Tiesa, už
tai didelis kreditas priklauso
kuopos finansų sekretoriui K.
Maziliauskui. Taipgi ūpas
tarpe narių pakilęs, ypatingai
visi labai patenkinti šių metų
knyga "Istorija."

LDS 26 kuopa taipgi puiki-
ai laikosi. Ne tik niekas ne-
mirė, bet mažai kas ir sirgo.
Kas link mokesčių, tai visi na-
riai geriausiai stovyje. Ši
kuopa irgi tik dėl to gali di-
džiuotis gerais pasisekimais,
kad turi rūpestingą finansų
sekretorių A. Lukaitį.

O daugiausia LDS kuopa ga-
li didžiuotis, tai jaunuolių
skyrum. Tai gražus jaunuolių
būrys! Tiesa, pakol kas nėra
labai skaitlingas, bet yra geri
ženkla, kad jaunuolių kuopa
augo, nes neseniai turėjo balių,
kuris buvo pasekmingas, nuo
kurio jaunuoliams liko nema-
žai pelno. Ir tas pakėlė jiems
ūpą. Po tam turėjo susirinki-
mą, kuriame padarė gerų tari-
mų, išdirbo planą tolimiesiam
veikimui, ir pasidalino dar-
bais, kaip tai, vieni rūpinsis
kuopos reikalais, kiti naujų
narių gavimu, tretį sportu bei
įvairiais parengimais ir t.t.
Girdėjau, kad ir koresponden-
tą paskyrė. Tai labai geri ta-
rimai, bet būtų labai gerai,
kad nepasiliktų tik tarimais.

Na, dabar prisieina pakal-
bėti apie paskutinį ir svarbiau-
sį tai apie Lietuvių Ameri-
kų Ukėsų Kliubą. Šis kliu-
bas tai tvirta lietuvių organi-
zacija, turi ižde pinigų, už-
laiko dvi geras svetaines, tin-
kančias visokiems parengi-
mams, priklauso gražus būrys
sąmoningų lietuvių, ir tvarka
pavyzdinga. Čia irgi reikia pa-
sakyti, kad už geros tvarkos
kliube palaikymą kreditas pri-
klauso finansų sekretoriui S.
Radušiu.

Matot, kaip gražiai supuo-
la visos trys organizacijos, tu-
ri geriausius finansų sekreto-
rius. Beje, būčiau ir pamiršęs
kliubo gaspadorių J. Jurkėvi-
čių. Tai rūpestingas draugas.
Kada tik nueik į kliubą, visa-
da jį ten rasi. Krūtinę išpu-
tę vaikštinėja, dairo, žiūri,
kad viskas būtų tvarkoje. Ži-
noma, jam ten nenuobodu, nes
visuomet būna žmonių. Ypa-
tingai šiūom tarpu kliubo gas-
padorius susirūpinęs, mat,
kliubas rengia Naujų Metų
vakare balių, tai jis darbuoja-
si, kad būtų pasekmingas.

Abelnai, per minėtas orga-
nizacijas šiais metais buvo su-
rengta keletas gerų prakalbų,
kuriose kalbėjo A. Bimba, R.
Mizara, Solomskas ir Gasiū-
nas. LAU Kliubui pasidarba-
vus, buvo surengta vienos pra-
kalbos bendrai su katalikais,
kuriose kalbėjo R. Mizara ir
Tysliava. Pralkalbos buvo pa-
sekmingos ir nemažai likos su-
kelta pinigų Vilniaus biedno-
meni. Išplatinta nemažai li-
teratūros. Ir kitokių įvairių
parengimų bei susirinkimų yra
buve.

Great Neck, L. I.

Tai tiek apie progresyviš-
kas organizacijas. Apie kitą
srovę, tai yra, apie katalikiš-
kas organizacijas, pakalbėsi-
me kituose "Laisvės" nume-
riuose. Proletaras.

New Haven, Conn.

Mano Patėmijimas
8 d. gruod. buvo sulosta la-
bai gražiai juokingi du kome-
dijiški perstatymai.

Lošėjais buvo gana žymūs
artistai. Visa publika buvo
pilniausiai užganėdinta. Šių
dviejų gražių veikalų pasižir-
rėti suplaukė didelė lietuvių
minia, kaip iš Conn. visų miestų,
taip ir iš kitų valstijų. Kiek
aš New Haveną pažįstu, tai dar
pirmu kart karto teko ma-
tyt taip perpildytą Lietuvių
"Front St." Svetainė žmonė-
mis.

Apie pačius veikalus ir jų
lošėjus daug vėta parašyti,
tačiau tai ne mano dalykas.
Aš pilnai tikiu, kad tą pada-
rys patys newhaveniečiai.
Ką aš patėmijau ir ką aš no-
riu pabrėžti. Keliomis eilutė-
mis, tai štai: Tie juokingi vei-
kalai buvo neilgi, todėl buvo
sulosta du ant syk, tai yra,
vieną vakarą. Tai labai prak-
tiška. Bet kuom tokių parengi-
mų rengėjai turėtų pasirū-
pinti? Aš nebandyčiau sakyti,
kad tik newhaveniečiai, bet
kalbu abelnai, kur tik yra to-
kie veikalai perstatomi.

Lošėjams užbagus vieną ko-
mediją, reikia visai persirengti,
nes didžioje tie patys akto-
riai ir kitą komediją lošia.
Taipgi visą sceneriją reikėjo
pertvarkyti. Tas užėmė gerą
valandą laiko. Na, o publika
susėdusi ramiai su didžiausiu
žingeidumu laukė kito veikalų
perstatant, būtent, "Aš Nu-
miriau."

Ot, aš ir sakau, ar nebūtų
gerai, kad per tą ilgą pauzą
būtų pakviestas kokis draugas
pasakyti dienos klausimais
prakalbą? Per valandą laiko
galima plačiai apibudinti da-
lykų stovį pasaulį, o už vis
labiausiai, tai Lietuvoje įvy-
kius. Žiūrėkime, gerb. drau-
gai, kada mes surengiame pra-
kalbų vakarą, niekuomet taip
sausutėliai svetainė žmonėmis
neprikimėsa, o ypatingai ši-
tų srovių publikos sunku pa-
gauti į prakalbas. Tokioms
aplinkybėms būnant, kitų sro-
vių eiliniai darbininkai nei-
girsta tiesos apie savo senąją
tėvynę Lietuvą. Gi į tokios rū-
šies parengimą susirenka įvai-
rių pažvalgų bei nuomonių
žmonės.

Mano supratimu, to nepada-
rymas, tai atstūmimas pui-
kiausios progos, kuri taip len-
gvai tokiu momentu yra pri-
einama.

Na, gal sakysim, iš kur gi
taip staiga gausime kalbėtoją
tą aktą atlikti? Aš tikiu, kad
tas klausimas visai nesudaro
keblumo. Ne būtina, kad tik
vis būtų pagarsėję oratoriai.
Matėsi publikoje daug suga-
bių draugų, kaip J. J. Mockai-
tis, Kūca, Taraška, Krasnic-
kas ir daugiau. Aš turiu pasa-
kyt, kad tie draugai būtų mie-
lai tą padarę. Matome, būtų
buvę trys gerumai iš to: 1)
nebūtų buvę publiškai nuob-
do laukt, 2) ekstra už svetai-
nė būtų nereikėję mokėti ir
garsinimus daryti, ir 3) publi-
ka būtų gavus tikras žinias
apie Lietuvą.

M. Arison.

**BROOKLYN
LABOR LYCEUM**
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Ban-
kietų, Vestuvių, Susirinkimų ir
t.t. Pulkas stėdžius su naujaisiais
Italsymais. Kofetinos balių alieys.
Kaimos Priėmiamos
549-959 Willoughby Ave.
Tel. STag 2-8842

Great Neck, L. I.

Gruodžio 14 dieną čia Ry-
mo Katalikų Federacijos sky-
rius suruošė prakalbas. Už
kalbėtojus buvo Laučka, "A-
merikos" red., S. Gabolaus-
kas, iš Lietuvos pabėgėlis, ir
kunigas Balkūnas.

Kalbėjo apie perversmą Lie-
tuvoje. Sunku žmogui darbi-
ninkui daros ant krūtinės,
klausančis tokių kalbų tų po-
nelių. Jų tikslas aiškus:
drumsti teisybę apie Tarybinę
Lietuvą ir niekinti naujos,
šviesios gadynės kūrėjus, taipgi
ir Sovietų Sąjungą. Jie no-
ri vėl kapitalistinio surėdymo.
Už tai, kaip jie patys sakė,
socialistai, tautininkai ir kata-
likai susitarė ir įsteigė fondą.
Į tą fondą kiekviena srovė į
metus surinks iš nelaimingųjų
po 10 tūkstančių dolerių, ar-
ba per 3 sroves \$30,000 į me-
tus.

Žinoma, tais pinigais ves
suokalbius ir kels revoliuciją
Tarybinėj Lietuvoj, jei tu pi-
nigų patys pabėgėliai nesuval-
gys užsienioose ponaudami.
Buvo kvieseta tapti nariais
to fondo, pasimokant vieną
dolerį duoklių į metus. Nors
žmonių buvo nemažai, tačiau
vos keli prie staliuko užrašė
tapti jų nariais su doleriu.
Kl-ton.

New York Times rašo,
kad orlaiviais išgabenti į
Angliją penkų čekiai anglam
šerinkam Pennsylvanijos
geležinkelio kompanijos.

F. W. SHALINS
(SHALINSKAS)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiame nemoka-
mai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

DIDIEJI "LAISVĖS" PARENGIMAI

Prašome įsitęmyti šiuos dienraščio
"Laisvės" Parengimus

BANKIETAS

Ivyks laike "Laisvės" bendrovės metinio suvažiavimo

Sausio 26 January

Pasamdyta dvi didelės salės, viena bankietui,
kita šokiam.

CENTRAL PALACE

18 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

GRAZI KONCERTINĖ PROGRAMA

George Kazakevičiaus Orkestra Gros Šokiams

ĮZANGA BANKIETUI \$1.50

"LAISVĖS" BAZARAS 1941

Bus Penktadienį, šeštadienį ir Sekmadienį

Vasario 14, 15 ir 16 Feb.

Prašome iš anksto pasirūpinti Bazarui dovanomis.

Laikrodininkas V. Kazlauskas pirmas davė bazarui
dovaną — gerų laikrodį.

BUS CENTRAL PALACE

18 MANHATTAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

Užsakykite "Laisvę" į Lietuvą

Lietuvos žmonės labai mėgo skaityti "Laisvę," bet
Smetonos valdžia "Laisvės" neįsileisdavo. Dabartinė val-
džia sukriušino cenzūros retėžius ir "Laisvę" jau eina į
Lietuvą. Užrašykite ją savo draugams ir giminėms.
"Laisvės" kaina į Lietuvą \$8.00 metams, \$4.00 pusei
metų. Antrašą, kam užrašote, prašome rašyti sekamai:

Vardas .....

Paštas .....

Galvė ar kaimas .....

Apiekitrys .....

Prašome aiškiai įrašyti antrašą į čia paduotą blanku-
tę ir prisiųsti kartu su mokesčiam "Laisvės" Administra-
cijai, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Montello, Mass.

Bėglių Prakalbos, Mirimai, Senatvės Bankietas

Gruodžio 11 d. parapijinė svetainė kalbėjo kunigas Prunskis, ką tik atvažiavęs iš Vokietijos. Publikos prisirinko pilna svetainė. Kalbėtojas, matomai, pusėtinai jau privargintas su prakalbotomis. Kalbėt pradeda garsiai užbaigia tylo- mis, taip, kad toliau sėdintiems sunku buvo girdėti. Primi- nė, kad pas naują Lietuvos valdžią gyvena tik penkias sa- vaites, nieko neturi prieš Sta- liną, Raudonarmiečiai yra puikūs, mandagūs vyrai, turi pinigų, Lietuvoj viską išpirko brangiai užmokėdami, Rusijoj rubliai yra pastovūs, ir vertes- ni už litus. Lietuvos profesio- naliai sekmadieniais turį bulves skusti. Nekurie beže- miai nenorį imti žemių. Kitką, dėl šmeižimo Lietuvos Tary- bų Respublikos, pasakojo iš Amerikos lietuvių fašistų laik- raščių, tik jau ne taip baisiai. Klausiant atsakinėjo, kad suareštuotų yra daug, bet su- šaudytų nežinaš. Pasakojo, kad Vokietijoj yra labai sun- kus ekonominis gyvenimas, viskas brangu, nieko negauna pirkti be kortelių. Viskas ap- ribota: vienam žmogui vienas kiaušinis į dieną. Markė nu- puolus, nepastovi.

Žmonės išėję iš prakalbų sa- ko: Jis daugiau žino apie Vo- kietiją, negu apie Lietuvą. Kaip tik pradėjo aukas rinkti, daugumas išėjo lauk. Sako, smetonininkams sunku bus pabėgėlius išmaitinti.

Mirimai

Mirė Barbora Mačiulskienė, apie 78 metų amžiaus. Pala- dota su bažnytinėmis apeigo- mis gruodžio 6 d. Paliko nu- liūdime sūnų K. Mačiulskį ir dukterį, kuri ženota su P. Pu- keliu, ir daugiau giminių. Pu- keliai, dukterė ir sūnus ir gim- nės labai dėkoja visiems pala- dovams ir Biručių Draugystei, draugėms moterims, Stigzenei, Treinavičienei ir kitoms, už patarnavimą laike sirgimo, prižiūrėjo sėdėdamos per nak- tis.

Gerai Mato ir Gerai Skaito
Montelloj yra nemažai se- no amžiaus lietuvių, kurie pu- sėtinai dar drūti ir gerai ma- to skaityti laikraščius be aki- nių. Štai Jaunų Vyrų Klubo du nariai gyvena pavieniai. Jurgis Motuzevičius, 74 metų amžiaus, pažangus, visuomet knygyne skaito "Laisvę," ne- reik akinių. K. Mališka, apie 78 metų amžiaus, yra buvęs Liet. Tautiškoj Namoj Janito- riumi, taipgi gerai mato skai- tyti be akinių.

Parėngimas

Liet. Tautiškoj Namoj Drau- govė rengia bankietą pasitiki-

ŽEMAIČIŲ NUOTAIKOS LIETUVOS TARYBŲ RESPUBLIKOJE

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)
—Kodėl moterims mažiau mokate negu vyrams?
—Todėl, kad vyrai sun- kiau dirbo — kasė bulvėms pilti duobes ir pylė bulves. Toliau jis papasakojo apie žemės dalinimą.
—Kražių valsčiuje į žemės fondą buvo paimta apie 2000 ha žemės, paliesta apie 200 vienetų. Prašymų žemei gauti buvo paduota apie 2000, patenkinta apie 1,000. Valsčiau matininkas briga- dyrius V. Šatas paklaus- tas apie matavimo ir žemės skirstymo darbus, sako, kad apie 60 nuok, darbu jau padaryta ir iki lapkričio 1 d. žemės paskirstymas bū- siąs baigtas. Visi didesnieji darbu objektai jau atlikti. Kai kurių žemės skirstymo darbu negalima ešą baigti dėl to, kad miškų adminis- tracija dar neužbaigus per- imti žemių, tinkančių miš-

mui Naujų Metų. Bankietas įvyks gruodžio 31, 7 val vaka- re, bus turkių vakarienė. Įžan- ga tik 75 centai. Už tą patį gaus ir "ant sveikatos." Pra- some per rengimo komitetą vi- sus dalyvauti, vietinius ir iš kitų miestų.

Papildymas

Pereitoj korespondencijoj buvo aprašyta apie surengi- mą užuojautos parės dėl A. Puodžiūno. Ten buvo atžy- mēta, kad parę surengė Teat- rališko Ratelio Komitetas. Bet buvo praleista, kad Moterų Apšvietos Kluboj Komitetas gerai dirbo, padarydamas pra- džią tam prakilniam darbu.

Taipgi pasidarbovo ir atski- ri jo draugai, parduodant daug tikiety.

Zolynas.

Mexico, Me.

Girtuokliavimo Pasekmės
Seniai pažįstu porą žmonių, kurie pirmiau buvo blaivūs, bet vėlesniu laiku pradėjo drūčiai išsigerti. Tačiau moteris iš se- no laiko buvo pripratus savo vyrui kailį karšti.

Kiek laiko atgal abudu buvo gerokai išsigėrę, kaip pasakoja žmogus, kuris toj pačioj stuboj gyvena. Jis išgirdęs moteriškės baisy riksmą. Tuojau paauke policiją. Policija tuojau moteris- kę išvežė ligoninėn. Daktar- am ją apžiūrėjus, pasakė, kad jos viena akis išmušta ir turi būt išimta, kad antros akis ne- sugadintų. Išėmė moteriškę akį. Už kiek laiko moteris par- važiavo namo su viena akimi. Kada policija klausinėjo vy- ro, kaip ans savo moteriai akį išmušė, tai jis aiškinosi taip: Kada ana pradėjo mane mušti, tai aš jai rėžiau su kumščiu į akį. Ant tos rankos piršto bu- vo žiedas. Šis žiedas dar nėra buvęs nuo piršto nuimtas, kaip apsiženijome.

Tai ot prie ko priveda gir- tuoklystė — ne tik kad savo sunkiai uždribtus centus pralei- dzia, bet dar ir sveikatą pra- randa, kurios dažnai atgauti jau nebegalima.

Mexicos Vaelovus.

RED. PASTABA: Neapsimoka ginčytis su tuo sufašistėjusiu "Keleivio" korespondentu. To- dėl apleidome. Atleiskite.

Anglai Pleškino Vokiečių Ginklų Fabrikus

London, gruod. 20. — Ne- paisant blogo oro, Anglijos lakūnai įmirtusiai bombar- davo Vokietijos Kruppų ginklų ir amunicijos dirbyk- las Essene, elektros fabri- kus ir kitus kariškai svar- bius pastatus Duesseldorfe ir kitur.

kui sodinti ir durpynui.
—O koks siemet darlius Kražių valsčiuje?
—Rugiai geri, avižos labai biro, kviečių maža, su pašar- rais taip pat nekaip—žiemai teks pasirūpinti koncent- ruotų pašarų. Pieno ūkis Kražių valsčiuje gerai lai- kosi, žemės ūkiui darbininkų netrūksta, bedarbių taip pat nėra.
—Kaip žmonėms patinka nauja politinė ir socialinė santvarka?
—Absolutinė gyventojų dauguma nauja santvarka yra patenkinta, nes tautini- ninkų režimas visus buvo labai įveikęs, visiems įgri- šęs ir visiems, išskyrus pa- čius tautininkus, labai nusi- bodęs. Kražiečiai pasitiki savimi ir pasitiki rytojumi, nes mano, kad rytojais bus šviesus.

J. K-kis.

Newark, N. J.

Laukiamas Svečias Prof Vyt. Bacevičius Nedėldienį Pas Mus

Labai girtinai padarė Siety- no Choras, paprašydamas taip aukštą muziką profesorių Vy- tautą Bacevičių su muzikos prelekcija Newark. Prelek- cija įvyks gruodžio 22 dieną, t. y., šį nedėldienį, Lietuvių Salėj, 180 New York Ave., po pietu.

Tai, pagaliaus, ir newarkie- čiams teks pamatyti ir girdė- ti iš muzikos srities žmogaus kalbą, kuris ne tik aiškūs mu- ziką, kaip mūsų giminėj Lie- tuvoj vystosi menas, bet ir muzikos piano iliustracija pa- rodyš, kaip skamba melodijos. Lai nelieka savo namuose nei vienas lietuvis, neišgirdęs šios naujenybės.

Aplankius Du Ligonius

Atitrūkęs valandėlę laiko, aplankiau šio miesto "Laisvės" choro dirigentą ir draugą Zukauskienę, kuri dar vis ran- dasi lovoje iš po operacijos. Vargšė ne tiek rūpinasi savo sveikata, kiek "Laisvės" va- jaus reikalais, kur jos niekas negali pavauduoti šiame taip svarbiame darbe. Nors ji ir paliko du draugus savo vie- toje, tačiau šiame darbe rei- kia geros praktikos, ko, ma- nau, šiems draugams stoka.

Antras ligonis, tai draugas Bindokas, kuris jau lygiai ke- li mėnesiai nesveikuoja ir pa- staraisiais laikais gan silpnai jaučiasi. Koks tai nelabasis ligindęs žmogui viduriuose ir smaugia, dusina net valgyt veik nieko negali, apert sky- sto maisto. Gaila draugo "Lais- vės" skaitytojaus per ilgus metus ir šiaip progresyvio dar- bo rėmėjo. Linkiu abiem dd. greit pasveikt ir vėl kartu darbuotis.

Vergijos Sūkurėje

Kartą važiuojant į darbą jaunuolis prašosi pavėžėt. Iš- siklausus toliaus, papasakojo jis man tiesioginę vergiją dar- be, kur jis dirba. Dirba de- partmentinėje gana didelėje krautuvelyje East Orange, kaipo pardavėjas. Algos jų nuo 18 iki 27 centų į valandą. Dirba 8 valandas į parą už apie po- rą dolerių.

Prieš šventes turi dirbti 12 valandų į parą ir už tas 4 va- landas viršlaikio negauna jo- kio atlyginimo.

Tai matote, kaip mūsų vy- riausybė su Rooseveltu prieš- kyje rūpinasi jaunuoliais dar- bininkais. O kuomet reik į ka- pitalistų armiją stoti (dabar jau verstinai), tai mūsų vy- riausybė neklaušia tada, kaip augai, maitinai, gyvenai pir- ma, tik eik čia, jei tinkamas, o kaip būsi tinkamas, jei var- ge, rūpesčiuose augai?

Prisiminiau, kad vienintė- lis būdas pareikalaut bosų už savo darbą tinkamo ir pilno atlyginimo, tai CIO unija. Jaunuolis sakė, kad jau jie pradėjo veikt tuo reikalu, ir artį pusė darbininkų jau slap- tai susirašė. Padrašinau jau- nuolį ir palinkėjau darbuotėje gerų pasekmių.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL
NOTICE is hereby given that License No. GB 11282 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 191 De Kalb Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORRIS GOLDBERG
191 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. GB 1429 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 181-10th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN A. ROTT
316-7th Ave., Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. GB 11214 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 181-10th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SBLIG PUGATCH
1891-50th Street, Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. GB 3942 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1904 Church Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
QUALITY DELICATESSEN & LUNCH ROOM, INC.
1904 Church Ave., Brooklyn, N. Y.

Katiliui Per Viragalvį

Man labai smagus juoko davė gerb. artistės-dainininkės Kubilienės atsakymas Katiliui, kuris bandė savo suodiną sna- pą įkišti ten, kur jam nere- kia. Gerb. artistė labai gra- žiai aprašė "Laisvės" koncer- tą ir jo programos pildytojus. Jonui gi nepatinka teisybė ir geras darbas, tai ir įkišo savo dvylekį ten, kur jis nieko ne- žino ir nesupranta. Gal dabar bus atsargesnis.

Albinas.

London. — Anglų minis- teris pirmininkas Churchill sakė seimui, kad vokiečiai vis dar gal mėgins išskelt savo armiją į Angliją. Jis pripažino, kad be Amerikos ginklų Anglija neapsigintų.

PRANESIMAI IS KITUR

WORCESTER, MASS.
Aido Choro balius naujų metų pasitikimui įvyks gruodžio 31 dieną, Endicott St., prasidės 8 val vakare ir tęsis iki 2 val. ryto. Visus kvie- čiams atsilankyti, o būsite užgan- dinti. (300-302)

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, ves- tųjų, kitokių grupių ir pavieniū. Iš senų padarau naujus paveiks- lus ir krajavus sudarau su ame- rikoniškais. Reik- kalui e s a n t i r p a d i d i n u t o k i o dydžio, kokio pa- gaudajama. Tai- pogi atmaliauoju įvairiom. spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
tarpe Gates Ave. ir Chauncey St.
Tel.: Glenmore 5-6191

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moder- niškai fruosta mūsų šermeni- nė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

VIENTELE LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

FURNITURE
409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-8451
IŠDIRBĖJAI IR PLATINTOJAI GEROS RŪSIES RAKANDŲ
Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvelyms.
Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimčių
JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU Kaip Petraičių Krautuvelyje
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI
Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

"If selected I promise to serve you faithfully"
THE PRESIDENT by BULOVA

PRESIDENT \$45.00
21 Jewels
CO-1 B
17 Jewels \$24.75
GODDESS
17 Jewels \$33.75

Bulova
ROBERT LIPTON
Jeweler :: Įsteigta 1892
701 GRAND STREET
Tarpe Graham & Manhattan Aves.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173
Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

NOTARY PUBLIC
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duoda- mos mylimiems pašarvoti dovanai
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telephone STagg 2-5043

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA
417 Lorimer St.—Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪSIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkūs lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta pašienas; gospodariškai nuvirtį kopūstai ir barščiai
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAK.
Visada yra gražus pasirinkimas pienskių valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

SKELBKITĖS "LAISVEJE"
Office Phone Evergreen 4-6971 Inside Phone Evergreen 4-6485
FLUSHING Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.
OPEN DAY and NIGHT
Managed by RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents
GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, seni- čiam duona; balta duona, Caher ir raisin duona. Taipgi ke- pama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiama duona per paštas į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant Jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY... 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Įkaltinta 16 Elektristų Unijos Narių Sarysėje su Triangle Cable Co. Streiku

Penki viršininkai ir 11-ka šiaip unijistų, Elektristų Brolijos Lokalo 3-čio narių, Queens teisme pareištą penktadienį įkaltinti taip vadinamą "suokalbavimu," pasiekė streiko prieš Triangle Cable and Conduit Co., Glendale, L. Island.

Įkaltinimas išduotas virš pirmesnio įkaltinimo, kuriame buvo įtrauktas 7 nariai.

Tarpe įkaltintųjų yra Harry Van Arsdale, Jr., unijos vedėjas; Fred M. Hansen, vedėjo padėjėjas, ir Edward J. McAllin, lokalo biznio agentas Queens srityje. Sešiu kitų įkaltintųjų vardai dar nepaskelbti, o septyni yra Triangle Co. streikieriai.

Tai dar ne viskas, įvardintų "suokalbinkais" yra daugiau, tik ne visi formaliai įkaltinti. Tarp įvardintųjų, bet dar neįkaltintųjų randasi: Bert Kirkman, unijos prezidentas; Charles Yale Harrison, Lokalo 3-čio spaudos agentas; William J. Hogan, kasininkas; Jeremiah Sullivan, sekretorius; Frank Berry, Jr., ofiso vedėjas; Max Cohen, Brooklyn bondsman, William Beck, irgi 3-čio Lokalo narys, taipgi 14 kompanijos streikierių. Viso įvardintųjų "suokalbinkais," bet neįkaltintųjų, yra 38 asmenys.

Kaltinimai, prieš kai kuriuos keileriop, yra sudaryti sarysėje su masine pikieto demonstracija prie Triangle sapos, įvykusia rugsėjo 24-tą.

Su pabaiga šių metų apie 300 streikierių baigia penktą mėnesį streiko laukę. Darbininkai susireikavo rugpjūčio 1-ą, kada kompanija, gaudanti didelių valdžios kontraktus, atsisakė su unija tartis atnaujint kontraktą.

Už kelių dienų po rugsėjo 24-tos demonstracijos, Queens distrikto prokuroras Charles P. Sullivan, apsikamšęs įkaltinimais, pareištą 1768 metais išleistu prieš-riaušiniu įstatymu, nakčia areštavo lokalo vadą Van Arsdale ir kitus. Sekamą rytą Lokalo 3-čio vadai ir streikieriai buvo padėti po \$50,000 kaucijos kiekvienas. Kaucijos numazinta tik išlaikyti unijos vadus ir streikierius po kelias dienas kalėjime.

Nuo to laiko valstijos ir miesto valdininkai buvo užversti protestais prieš prokuroro pasimojimą panaudoti atgyvenusių įstatymą prieš streikierius. Tas įstatymas susirinkimą dviejų ar daugiau asmenų skaito maištingumu. Savo pareiškime dėl to įkaltinimo, Van Arsdale ypatingai pažymi pasipiktinimą dėl įkaltinimo streikierių, kankinimo jų tokiomis neužpelnytomis "dovanomis" Kalėdoms.

Pažangieji Laimėjo Maisto Unijos Lokale 302 prieš Bendrą Reakcininkų Sleitą

Nežiūrint pikčiausio pažangiųjų kandžiojimo iš karo ir reakcijos šalininkų abazo, maisto darbininkų unijos ką tik pravestuose Lokalo 302 viršininkų rinkimuose laimėjo pažangieji. Pereitoji valdyba buvo reakcijos šalininkų rankose.

Lokalo 302 laimėjimas yra milžinišku darbininkų laimėjimu, nes tai yra didžiausias laikas maisto industrijai, turi apie 10,000 narių. Balsavimai buvo vesta per dvi dienas—gruodžio 17-tą ir 18-tą. Juose dalyvavo daugiau 50% visų narių. Niekad pirmiau lokalo istorijoje tiek daug narių nedalyvavo rinkimuose, kaip šiems.

Prezidentu išrinktas Costas Dritsas prieš buvusį William Mesevich, finansų sekretoriumi — Sam Kramberg prieš Walter Conron, generaliu organizatoriumi — Larry Phillips prieš William Kenchelo, "sefu" — Juan Aviles prieš Chris Panos. Taipgi išrinkta daug kitų iš pažangiųjų sleitų. Viso buvo renkama virš 60 viršininkų — organizatorių, biznio agentų ir t.t.

Pralaimėjimas lokale, William Mesevich'ų pastato pralaimėjimo padėtyje ir New Yorko miesto restoranų unijų jungtinė taryboje. Jisai buvo jos prezidentu. Net priešų spauda pripažįsta, jog šis pa-

žangiųjų laimėjimas yra didžiausias iš laimėjimų, atsietau AF of L unijose per daugelį metų.

Gi reakcininkai buvo pasišovę aukštai ir plačiai. Ir kapitalistinė, ir taip vadinamoje darbininkiškoje hillmaninė-dubinskinėje spaudoje šiukšlės būdavo verčiamos ant "raudonųjų" ir kiekvienas nors kiek nesutinkąs su jais buvo "raudonuoju" skaitomas. Bet rinkinimas pažangiųjų buvo vedamas ne vien tik tam, kad apsmėžti. Ne. Smežioms tikslas buvo ne tik, kad nedaleisti pažangiuosius į vadovybę, bet nukryžiuojus rinkimuose pradėti juos metyti ir iš unijos, ir iš darbu. Internacionali unijų viršininkai buvo taip įsitikinę savo galybe, kad žadėjo nedaleisti į lokali vadovybę nei vieno, kuris bus pakrikštytas komunistu. O krikštas, kaip žinia, pas juos pigus.

Taigi, eiliniai nariai savo balsais tuos darbininkų židus prikalė prie to pat žiaurus, kurį reakcininkai buvo pastatę pažangiesiems, tikriesiems darbininkų vadams.

Pasirodo, kad visur, kur tik pažangieji nenusigasta reakcijos ir neapsileidžia, bet myliabilizuojasi, karo ir reakcijos šalininkai, pasišovę kiginti unijistus vienus prieš kitus ir tuomet kenkt darbininkų judėjimui, būna suvaldomi per eilinius narius.

Amerikiečių Muzikos Žurnalo Puikiai Atsiliepa apie Prof. V. Bacevičių

New Yorke išleidžiamas muzikos žurnalas "Musical Courier," kuriame aprašoma muzikos-dainos žymybių veikla amerikietiškoje ir pasaulinėje plotnėje, gyvuojas jau nuo 1880 metų, savo atsiliepime apie prof. Vytauto Bacevičiaus įvykusį koncertą, gruodžio 15-tos laidoj, rašo:

"Vytautas Bacevičius, Lietuvos kompozitorius-pianistas, gerai žinomas Europoj ir Pietų Amerikoj, pildė pirmąją savo programą Jungtinėse Valstijose, lapkričio 28-tą, Carnegie Hall. P-nas Bacevičius, parodydamas pilniausią veiklos techniką, daug įvairiojančių dinamikų ir didelį artistišką jautrumą, teikė pirmojoje dalyje savo programos Franck'o Prelude, Fugue et Variations, Chopin'o grupę, Tcherepnine'o Petit Suite, Rachmaninoff'o Melodie, Ciurlionies Prelude ir de Falla'o Danse de Feu. Pastarasis buvo skambinamas elektrisku gyvumu. Tcherepnine'o kūrinių išpildyti tyrai ir ugingai.

"P-nas Bacevičius paskiaus skambino savo Sonata No. 1, Op. 4, Meditation, Capricio ir Etude. Sonata, padalinta į trejopus judesius, allegro, adagio ir allegro, parodė daug pažymėtinų ypatybių, abiem atžvilgiais—individualio pajėgumo ir muzikališko reikšmingumo. Jis buvo publikos širdingai sveikinamas. P-nas Bacevičius baigė kompozicijomis Scriabin'o, Debussy ir Dohnany. Jis buvo iššauktas keliksiems priediniams ištojimams."

Kitoje vietoje to pat žurnalo įdėtas prof. Bacevičiaus paveikslas ir parašyta apie jį sutrauka biografinių žinių. Tarpe kitko, atžymėta, kad jis atstovauja Tarybinės Lietuvos Muzikos Meną, ir jog jam ruošiamas koncertai eilėje Amerikos didmiesčių, kaip Detroit, Clevelande, Philadelphiaj, Bostone, Chicagoj.

Gražiai pasitarnauja lietuvių tautai prof. Bacevičius savo aukštai išlavintu talentingu muzikališkumu, kaip lygiai pasitarnauja ir tie, kurie ruošia jam koncertus, kurie paremia juos.

Brooklyniečiai, kuriems pirmiems teko proga prof. Bacevičių išgirsti, teisėtai juomi didžiujasi, jį pamylėjo. Jie entuziastiškai dabar laukia gruodžio 29-tos, kurią ruošiamas su prof. Bacevičiu susipažinimo bankietas 2 val. dieną, "Laisvės" salėj. Čia bus proga su juomi arčiau susipažinti prieš jam išvykstant koncertuoti kitose kolonijose.

Sugrįžo iš Marsruto

D. M. Solomskas sugrįžo iš prakalbų marsruto ir šiomis dienomis smarkiai darbuojasi aprūpinti narius prieš šventes žurnalu "Šviesa," kurio šis numeris ytin turtingas, taipgi siuntinėja laike jo nebuvimo suplaukusius skaitlingus užsakymus knygų. Mat, visi nori apsirūpinti medžiaga skaitymui liuoslaikio sulaukus.

Knygos juk geriausia dovana bile kada, bile kam, kas skaito.

Angliavėžis laivukas Melrose atvežtas Brooklyn prieplaukon po susidūrimo su karo laivu Arkansas. Melrose vos nepaskendo. Iguolos nenukentėjo.

A. Berkowitz, 3609 Mermaid Ave., įkaltintas išėmus \$2,906 pašalpomis, turįt \$670 savų pinigų.

John M. Hayes, Queens keilių grindimo inspektorius, įkaltintas gavus atlyginimo iš firmos, kurios darba jis turįs patikrinti.

Išgyverėlis Išnaudojo ir Sužalojo Merginą

Matilda Le Boyer, graži 17-kos metų brunetė, stenografe, guli Mount Vernon ligoninėje sumušta ir peiliu suvarstyta. Ji silpna, bet dar gyva, ir parodė užpuolika, nors jos sužalojimas, kaip atrodo iš pranešimų, tikėjėsis, kad jina jone niekada daugiau nekaltins.

Sarysėje su tuo areštuotas Isaac Brown, 41 metų, pasituris apdraudomus prekiautojas, kurį detektyvams nuvedus prieš merginos lovos ligoninėje, mergina parodė: "Tai jis."

Palengva, žodis po žodžio mergina išpasakojo, kaip tas išgyveres senis ją pasigavo savo raštinėje 321 Broadway, N. Yorke, kada jina, su garbės požymiais baigus Julia Richman High School perėitą birželį, nuėjo atsiliepti į laikraštįje matytą pajieškojamą darbininkę. Darbo negavus, bet jis ją tame pirmame pasimatyme išžaginęs. Paskui, tačiau, jis ją apraminęs ir po to judvieji santikiai tęsėsi iki jina pagaliau pasijutus neščia, pasiskundė jam.

Senis pažadėjęs jai daktarų pagelbą ir pereito ketvirtadienio vakaro 8:35 jiedu išvažiavę iš Grand Central stoties, New Yorke, neva pas daktarą į Fleetwood. Ten išsėdus, po 9 val. vakare, jie eję pėsti apie mylią su virš. Pakelyje sustoję, kadangi Brown sakęs, jog prieš nueisiant į daktaro ofisą reikalingas esąs tam tikras paraušimas ir jina jam leidusis surišti rankas užpakalyje. Pas-

kliau jis užkimšęs jai burną su skuduru, suraižęs ją ir palikęs be sąmonės. Tačiau ji paskui atsipeikėjus ir svaiginėdama, apie 11-tą vakaro, daėjus iki artimiausios stubos paskammino varpelį. Namų gyventoja Mrs. Bresler atidarė duris ir pašaukė Mount Vernon policiją, kuri merginą nu-gabeno ligoninėn.

Brown buvo areštuotas penktadienį, savo vieno apartamento kambaryje, už kurį jis moka \$45 per mėnesį, 49 Grove St., N. Y. Klausinėjamas jis gynėsis ne tik merginos nesužeidęs, bet net tik pripuolamai esąs ją matęs, tačiau mergina detektyvams jį atvedus ligoninėn, nedvejodama parodė jį. Brown'as yra vedęs, gyvena su žmona.

Mergina su motina gyvena 215 W. 92nd St., ir pastaruoju laiku lankė mokyklą 220 E. 42nd St., N. Y.

BAR ir GRILL
LIETUVIŲ RESTAURANAS
Idomiai įpuosta Lietuvos kaimo ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pernaktvoti arba savaitiniai išrandavoti
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiejimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir čius. Kada būsite Brooklynje, užeikite susipažinti.
426 South 5th Street
Blokas nuo Hewes St. eleveterio stoties.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdarytas nuo 1 valandos diena iki velai.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9508

PIRKDAMI DOVANĄ, PIRKITE GEROS KOKYBĖS AVALYNĘ
Lietuvių OVER GLOBE gamybos avalinė, lietuvių krautu-vėse laikoma, ar tai būtų čeverykai dovanom, ar tai būtų jų pačių šeimai, vis vien bus tinkama ir ekonomiška avalinė. Gavusieji tikrai ją įvertins.
Mes Patariame Visiems Pirkti Tikrai Geros Kokybės Avalinę, Tikros Skūros
Minkštos odos, geros rūšies padais ir vidpadžiais. Nes tokia avalinė yra stipri, patogė, ilgai dėvėsi ir geriausia tinka kojai.
Kainos Pas Mus Tikrai Yra Žemos
Palyginant su prekėmis kitose krautu-vėse, pas mus pirkite žymiai pigiau.

Milchius Shoe Shops, Inc.
365 Grand St., cor. Marcy Ave. Brooklyn, N. Y.
56-27 Clermont Ave. Maspeth, L. I., N. Y.
69-21 Grand Ave. Maspeth, L. I., N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Jūsų Seną ar Naują Sildytuvą (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmėruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai sutelkiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Muzikantuos Pažangieji Gavo Daug Balsų

Muzikantų Lokale 802, kuriame priklauso šokiams griežiančios orkestrės-benai, perėitą ketvirtadienį įvykusiuose viršininkų rinkimuose pažangieji kandidatai gavo daugiau balsų, negu kada nors yra gavę nepriklausomo nuo administracijos sleito kandidatai, gauta iki 1,500 balsų. Tačiau kol kas administracijos sleito kandidatai dar laimėjo rinkimus.

Tunelio Kasėjai Reikalauja Tyrinėti Sąlygas

Tunelių Kasėjų Unijos 147-tas Lokalas reikalauja, kad federalė valdžia ištirtų darbo sąlygas Brooklyn-Battery Tunelio iškasimo darbuose. Tuo tarpu unijistų kova vis dar tęsiama prieš gabenimą neamatininkų į tuos darbus, kas rytą ir vakarą pikietuojama. Pikiete dalyvauja ne tik unijistai, bet ir ištisos jų šeimos.

Teisėjas Taylor paleido be baudos du jaunus vyrus, kaltintus vagystėje, ir dar davė po \$5, patyręs, kad jie gyvena dideliame skurde.

Susidarė Skaitlinga Delegacija

Iš New Yorko į Washingtoną pereito penktadienio vakarą išvyko skaitlinga delegacija. Virš 60 asmenų, su Dr. Walter Scott Neff priešakyje, išvyko specialiu vagonu Pennsylvania į gelžkeliu, o kiti išvyko mašinomis. Delegacija protestuos prieš davimą paskolų Anglijai ir prieš įvairius kitus valdžios pasimojimus, kurie graso mūsų šalies įtraukimu į karą. Delegaciją suorganizavo Amerikinė Taikos Mobilizacija.

Laimėjo Streiką

Urmo Pardavyklų ir Sandėlių Darb./Unijos Lokalas 65-tas laimėjo streiką prieš Henry A. Enrich firmą, 6 E. 32nd St., New Yorke. Streikas tęsėsi vieną savaitę.

Sutartyje sutikta pakelti algas, bet sumą galutinai nustatyti pailikta arbitratoriui. Taipgi dar negalutinai susitarta dėl algos laike vakacijų ir ligos. Tarpininkavo Valstijinės Tarpininkavimo Tarybos atstovas Max Meyers. Paličėia 225 darbininkus, kurių apie 90 nuosimtis yra jaunos moterys.

Tukstantai Kalėdoms dovanėlių (vaikams); pastatyta mergaityte prieš atsisėbėti tuo įvairumu. Bet ar visi vaikučiai bus užtenkamai laimingi bent vieną ty dovanėlių gauti? Ką darys vaikučiai bedarbių, vargšų?

KALĖDŲ ŠVENTĖMS
Degtinė, Likieriai ir Vynas
Nupigintomis Kainomis (Rock bottom prices)
LIETUVIŠKAME MONOPOLY
Dar Galime Gauti Lietuvos Valstybinės ir Sovietų Sąjungos Degtinės (USSR Vodka)
Republic Liquor Store, Inc.
415-17 KEAP STREET, BROOKLYN, N. Y.
prie Grand St. Lic. L82